

SLOVENE

Štev. 265. POLITIČEN LIST ZA SLOVENSKI NAROD. Leto XXXII.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2.

(vhod čez dvorlisko nad tiskarno).

Z urednikom je mogoče govoriti le od

10.—12. ure dopoldne.

Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma

se ne sprejemajo.

Uredniškega telefona št. 74.

V Ljubljani, v soboto, 19. novembra 1904.

Izhaja vsak dan, izvenredni dnevi in prazniki, ob polu 6. uri popoldne. — Velja po pošti prejemati:

za celo leto 26 K, za polovico leta 13 K, za četrt leta 6-50 K, za 1 mesec 2 K 20 h. V upravnistvu

prejeman: za celo leto 20 K, za pol leta 10 K, za četrt leta 5 K, za 1 mesec 1 K 70 v.

Za pošiljanje v Ljubljani na dom je dostavnine 20 h. — Plačuje se vnaprej.

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2.

Vprejema naročnine, inserate in reklamacije. —

Iskati se računa enostopna pečnata (dolžina

75 milimetrov) za enkrat 13 h, za dvakrat 11 h, za trikrat

9 h, za več kot trikrat 8 h.

V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrska

30 h. — Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Upraviškega telefona št. 188.

Enketa o „Slov. ljud. stranki“.

Oglasil se je k besedi zopet obmejni Slovenec, kateri kot vztrajen in delaven častnik in shodni govornik deluje marljivo na narodnem polju.

5. Anton Korošec.

Stranke se ustanavljajo le na enakosti načel. Enakost načel je prvi pogoj za življenjsko moč vsake stranke. Če želijo sedaj nekateri veliko slovensko ljudsko stranko, ki bi obsegala vse slove našega naroda in bi se raztegnila čez vse pokrajine slovenskega ozemlja, vprašati se nam je pred vsem, katere bi bile iste skupne ideje vseh slojev in pokrajin, katera bi bila ista enaka načela, na katerih bi se mogla ustanoviti zaželjena velika stranka. Edina taka ideja bi bila po mojem prepričanju ohraniti slovenski življenjski in osrediti slovenski narod.

Toda še pri tej kardinalni točki nismo vsi Slovenci edini. Slovenska socialna demokracija gotovo ne podpiše programa, kjer bi stala branitev slovenskega življa na prvem mestu. Kaj pa je z drugimi Slovenci, ki niso socialnodemokratskega naziranja? Vsem drugim Slovincem je branitev in osreditev slovenskega naroda zares skupna želja. Torej bi bila še vendar mogoča velika slovenska ljudska stranka na podlagi tega načela? Da —, ako bi ne bili različnih naziranj, kako doseči ta najvišji skupni namen. V tem pa nismo edini!

O potrebi katoliške vere in sploh pozitivnega verstva niso vsi Slovenci edini. S tem v tesni zvezi je šolsko vprašanje, kjer smo tudi različnega naziranja. V narodnogoospodarskih zadevah, kakor je n. pr. gospodarsko združništvo, trgovsko združništvo ali konsumništvo smo si istotako v lasch. Na Kranjskem je tudi nasprotstvo v ustav

nopolitičnih vprašanjih. Tem načelnim nasprotstvom se bodo nujno pridružile še druge diskrepance, ko se bo med Slovenci politična navest ugloabila in razširila in kakor hitro bo minola ona stagnacija, ki je nastala v razvoju avstrijskega političnega življenja, odkar je odločil grof Taaffe državno krmilo.

Velika slovenska ljudska stranka bi se torej sedaj morala omejiti le na strogo narodno delo, n. pr. da se obhaja kmečka posestva Slovincem, da dobimo na slovenskem ozemlju slovenske šole, uradnike, (vele) obrtnike, (vele) trgovce, da se obdine, okr. zastopi, deželni in državni mandati ohranijo, oziroma pridobijo za Slovence. Poslanci in časniki bi se morali omejevati samo na taka vprašanja, o večini drugih zadev pa bi morali molčati, da se ne ruši sloga v veliki slovenski ljudski stranki. Ali je to dandanes, v 20. stoletju, sploh mogoče? Ne, za to pa tudi na ustanovitev in na krepko in trajno življenje kompaktne velike slovenske ljudske stranke, v kateri bi se naj nabajali ljudje različnih načelnih naziranj, ni misliti!

Na Kranjskem in Goriškem so ona načelna nasprotstva, ki onemogočujejo ustanovitev velike ljudske stranke, že jasno in strogo razvita, na periferiji pa še tli razdor samo pod pepelom. Narodni boj zahteva tukaj neprimerno veliko dela in napora, in periferijski deželni poslanci se ogibljejo doslej vsakega razdornega vprašanja, ker jim v deželnih zbornicah, kjer so povsodi v manjšinah, itak ne morejo sami pomoči doveljave. Po poslancih se ravna z malimi časovnimi izjemami tudi časniki. Ali bo to vedno tako mogoče in ali bodo poslanci in časniki tudi faktično vedno tako pestopali, kdo ve? In potem nastanejo gotovo tudi ob periferijah druge razmere.

Mnogi Slovenci živijo v veliki iluziji, da bodo slovenske periferije naenkrat izven nevarnosti, ako se združita obe slovenski

stranki na Kranjskem vsaj v deželnem sboru ter nastopita v zbornici boj proti neški birokraciji in ako se tudi zunaj združeno bojujeta proti nemškemu navalu. Gotovo bi bila taka edinstvena naša obmejna Slovence velika moralna podpora, kajti ob boju proti tujemu življu bi se tudi mi ob periferiji navduševali za svoj narodni boj. Toda ali mislite, da bode taka združitev tudi imponirala našim narodnim nasprotnikom in da se bodo naenkrat izpreobrnil ali poskrili? Ali bodo obdine in okrajni zastopi v obmejnih pokrajinah potem Slovincem kar zasigurane? Ali nam bodo pri volivnih bojih kranjski bratje izvojevali zmage? Ali se bodo naseljevali potem naenkrat slovenski trgovci in obrtniki med nami? Ali bodo isginile ponemčevalne šole?

Zalostno je, toda istinito, da z elegijami na »bratomorni boj« na Kranjskem prikrivajo mnogi Slovenci ob periferijah svojo narodno nemarnost, zaspanost in lenobo. Kdor hoče delati ob periferiji, tudi sedaj lahko dela, in kdor sedaj ne dela, tudi takrat ne bo veliko, ako neha »bratomorni boj«. »Straža« ni mogla razviti svojega delovanja, kakor bi bilo želeli, a vendar je nabrala nekoliko denarja in knjig. A še to je morala takorekoč vailjevati, ker se domoljubi niso oglasili za podporo, katere vseh svoje nedelavnosti niso znali uporabiti. Storiimo Slovenci ob mejah najprej svojo narodno dolžnost doma in potem se šele hudujmo na kranjske brate, če nam ne bodo tam hoteli pomagati, kjer so opešale naše moči!

Podrobno narodno delo je bilo ter bi ostalo naloga periferijskim Slovincem in deželno skupno politiko za posamezne slovenske pokrajine bi si istotako morala vsaka periferijska celota sama urejevati, ako bi se tudi ustanovila zaželjena velika stranka. Ne motimo se torej z iluzijami! Toda v kolikor potrebujejo naše narodne zadeve ob perife

rijah državnozbornske delegacije, tukaj nā izrazim praktičen nasvet

V državnem sboru naj branijo slovenski poslanci vse naše narodne interese, na katere ima centralna vlada neposredno ali posredno vpliva. Tukaj naj neha pokrajinski separatizem popolnoma, vse narodne zadeve naj smatrajo slovenski državni poslanci kot zadeve celokupnega slovenskega naroda.

Večina slovenskih državnih poslancev je zbrana v »Slovanski zvezi«. Od nje moramo torej in smemo zahtevati, da predvsem ona skrbi in deluje tudi za uresničenje naših narodnih zahtev. Toda »Slovanska zveza« ne daje doslej kot skupina nikomur računa, nikomur ni odgovorna. Seveda poslanci posamezno že, a skupina ne! Koristno bi bilo pa za narodno stvar, ako bi poklicalo »Zvezino« vodstvo izmed volivcev svojih poslancev (in tudi izmed rodoljubov s Koroškega ter Trsta) vsakokrat, predno se državni zbor prične in ko se konča, zaupne moče skupaj, da določijo skupno narodni program za »Zvezino« delovanje v državnem zboru, oziroma, da vzamejo poročila o »Zvezinem« delovanju na znanje. Zaupanje do »Zveze« med Slovenci in njen ugled v drž. sboru bi s tem le rastle, a njeno delovanje za naše narodne zahteve bi sprejelo strogo določeno smer — na korist vsem Slovincem! Ob takih sestankih pa bi se tudi zblíževali odličnejši rodoljubi vseh dežel, spoznavali svoje narodne težnje ter lahko ukrenili pelagoma nemara tudi marsikaj, kar premcngim vzbuja sedaj željo po veliki slovenski ljudski stranki!

Iščimo svoj spas v realnem delu, ne pa v idealnih kombinacijah, ki že a priori nosijo smrtno kal v sebi! Sicer pa pri-

LISTEK.

Prvi listek.

Spisal V. K.

Že dolgo so mi polnila dušo tajnopolna čustva in si silila z vso močjo vunkaj na svetlo.

Početkom nisem prav vedel, kaj bi ž njimi. Naposled se mi je zasvetilo v glavi nekaj kakor električna centrala; spoznal sem, da sem — pesnik.

Prevzeli so me presladki občutki. Treba je le par pol papirja, osminke črnila, peresnika in peresa — in moje ime je slavno malo manj kakor na vekomaj! Takoj sem se resno namenil, da zberem svoje raztresene ude, namreč ona prej omenjena tajinstvena čuvstva, v mičen šopek, v droban listek, in ga pošljem bližnjemu slavnemu uredništvu. Naslov naj bi mu bil »Nežne misli« in pisan naj bi bil v prozi; je preveč sitnosti z mero in rimo in vsakdo ne bere rad pesmi.

Saj pa pravzaprav tudi nisem bil več začetnik! V šoli sem moral po ukazu profesorja večkrat brati součencem svoje naloge. To so bili moji prvi javni nastopi.

Pozneje pa sem naklonil svoje sodelovanje večjemu dnevniku, ki sem mu poslal dvoje lepih notic. V prvi sem javil radovednemu občinstvu, da se je prekucnila gospa N., moja cejhena gospodinja, na obulični drsnici in si zlomila rebro na svoji mareli. V drugi beležki sem označil v elegantni slovensčini domačo novico, da je na teh in teh ulicah že več tednov velikanski kup blata, tak kup, ki bi utegnil obrniti nase pozornost najbolj zagrizenih hribolazunov; dodal sem ponižno prošnjo, naj blagovoli slavni mestni magistrat še v pravem času postaviti zraven idiličnega kupa za varuha kakšno posebno bistro oko postave, da ga tat v mraku ali ponoči ne odkida ali ne ukrade kar celega na veliko škodo in sramoto vsemu mestu ljubljanskemu.

To so bili prvi sramežljivi plodovi moje mlade Muze. Priznati moram, da so meni samemu ugajali jako dobro; in to je mnogo, zakaj reči moram, da sem jako strog in siten kritik. Kako so bili potem všeč šele drugim, ki niso tako sitni in natančni! Od konca sem nameraval spisati še več takih koristnih notic, jih zediniti v posebni knjigi in jo ponuditi kakšnemu obrajtanemu založniku kot »Zbrane spise«.

Toda moj duh je mahoma zahrepenel više, ko me je obletela srečna ideja o »Nežnih mislih«. Nemudoma sem se lotil feljtona...

Kupil sem več kil najfinejšega papirja, četrt litra črnila »antracen« in sem vtaknil novo pero v držalnik. Korajžno sem začel: »Nežne misli«. Spisal Matevž Sladkorjevič.

Komaj sem bil to napisal, že se me je polotil nekakšen sladak strah. Prvič sem vedel, da je pglavitno delo že opravljeno, drugič pa je zadržela moja slavohlepna duša, ko sem videl, da bo romalo moje ime v kratkem v širno javnost!

»Matevž Sladkorjevič, Sladkorjevič Matevž!« tako pojde od ust do ust povsodi, koder se zanimajo za nežne misli! In ugi-bali bodo bravci in se vpraševali:

»I-lejte no, kdo pa je vendar ta novi pisatelj, to novo solnce ali vsaj ta nova zvezda na našem leposlovnem nebu, kdo je ta Sladkorjevič, ta Matevž?«

Navdušen po tem premišljevanju sem začel pisati. V prvem stavku sem žalibog izpustil važno besedo. Nisem hotel popravljati, sicer bi v tiskarni ali v uredništvu utegnili misliti: »Aha, tale Matevž Sladkorjevič ali kakor se že piše, sam ne zna nič, zato je

dal svoj spis drugemu popravljati!« Zato sem začel še enkrat od začetka, in ker mi je pri predzadnji besedi prve strani kanila s peresa debela črna solza, sem začel z znano slovansko potrpežljivostjo še tretjič. Tako sem prepisal vsako stran po trikrat ali vsaj dvakrat.

Zdaj sem bil pa tudi res zadovoljen! Pisava je bila izborna lepa pa tudi velika, da bi si stavec ne kvaril oči. Glede jezika sem napel vse svoje moči. Slog je bil briljanten, besede pa so bile vse fulminantne in dokaj srečno izbrane. Imenujem naj samo nekatere: neodoljiv, razočaran in zadivljen! Poslednje sem pisal vselej s posebno krepkim »i«, da se ne bi stavec morebiti zmotil v naglici in stavil morda zadavljeno namesto zadivljen. To bi bilo kajpada »Nežnim mislim« hudo na kvar in ves svet bi se smejal Matevžu Sladkorjeviču!

Ponosno sem stopil na pošti pred uradnika in dal pismo priporočiti. Možakar me niti pogledal ni. Gotovo mu bo še na smrtni postelji žal, če bo zvedel, da je zamudil lepo priliko videti živega slovenskega pisatelja tako od blizu!

Ko sem imel poštni listek v rokah, sem se nekoliko oddehnul. Menda zdaj vendar ne

znavam potrebo velike ljudske stranke za slovenski narod, a ne take, ki nima za sedanjí čas primernege in popolnega programa! In katera sedanjih strank naj postane ta potrebna velika slovenska ljudska stranka, v tem sem istih želja kakor gosp. dr. Susteršič!

V Mariboru, 17. nov. 1904.

A. Korošec.

Pastirski list avstr. škofov.

(Dalje.)

Edinost med katoličani.

Krščansko ljudstvo v Avstriji sestavljajo pridruženici raznih narodov; med posameznimi narodi se pojavljajo razne struje, kakršno je že naziranje javnega življenja in kakršna so načela, ki naj se v javnost uveljavijo. Ta dejstva pojasnjujejo možnost nasprotij v krščanskem ljudstvu, ki jih samih na sebi ni obsojati, dokler vodijo življenje krščanskega ljudstva vednoveljavne resnice o odgovornosti pred Bogom in o ljubezni do bližnjega, ki ne pozna samoljubnosti; ni jih obsojati, dokler ni njih vodilni motiv večja ali manjša korist ali celo dobiček na škodo drugih. Po Pavlovih besedah božje kraljestvo ni niti je niti pijača, ampak pravica, mir in radost v sv. Duhu. (Rimlj. 14, 17) Ni čuda, da je papež Leon XIII. katoličane tako pogosto in tako prisrčno vzpodbujal k edinosti v bistvenih stvareh; ni čuda, da si je tako silno želel krepke katoliške organizacije: katoliški kristjani naj bi se združevali, naj bi ustanavljali društva na verski podlagi, naj bi snovali verske družbe ter tako dosegali religiozni smoter. »Da se ne moti edinstvo duhov«, pravi v okrožnici »Cum multa« z dne 8. dec. l. 1882., »naj katoličanom, kadar koli se pojavijo nasprotna mnenja, stopi pred oči, kaj je namen društva, ki se imenujejo katoliška; pri posvetovanjih naj se bavijo edino s smotrom društva, da se ne bo moglo niti posumnjati, češ, da med seboj niso složni; spominjajo naj se izreka sv. Pavla: »Vi vsi, ki ste krščeni v Kristusa, ste Kristusa oblekli. Tu ni niti Juda niti Grka, niti sužnja niti svobodnjaka: vsi ste namreč eno v Kristusu Jezusu«.

Da se ohrani edinstvo in sloga, naj se religijske stvari ne cenijo enako s svetnimi in naj se ne zamenjavajo. Katoličani morajo gledati na to, da so v zadevah vere, morale in cerkvene discipline edini s škofom svoje diocese, ki je v zvezi s Rimom, z rimskim papežem; v čisto svetnih zadevah naj vlada svoboda; vodilo in ravnilo vsemu pa naj bo ljubezen! Razumne zmernosti naj še posebno ne manjka voditeljem strank. Predvsem se morajo upoštevati verske koristi, nikakor pa ne, da bi svetnim interesom prednost dajali pred verskimi.

(Konec prih.)

Jeseniške novice.

Naša šola. Zidati se mora na vsak način nova šola na Jesenicah. Tovarna jo hoče imeti na Savi, a imeti hoče šolo zase posebej, sedanja šola naj pa bi ostala za Jesenice in druge vasi razven Save. O pravem času so spoznali Jeseničani nakano ravnatelja Luckmanna. Sedanja privatna nemška šola hoče spraviti pod streho nove šole, ki naj bi bila utrkovistična, kmalu pa čisto nemška. Enkrat je sicer občinski odbor že potegnil z Luckmannom, a v nedeljo, 13. nov. t. l., je pri seji sklenil zidati eno samo šolo večrazrednico za celo šolsko občino.

To je edino pametno. V tako šolo bodo starši raje pošiljali otroke nego v navadno štirirazrednico, kjer bi morali po tri leta v četrtem razredu eno in isto se učiti. Otroci se bodo v osemrazrednici, ki se na merava zidati, toliko naučili, če se bodo hoteli učiti, da jim bo v poznejšem življenju gotovo pripomoglo k boljšem kruhu. Tudi otroci sami bodo obiskovali šolo z večjim veseljem, ker se bodo v višjih razredih vedno novih reši učili in se bodo pridneje učili, ker si bodo v čast in ponos šteli, da pridejo v višje razrede.

Kakšne posledice pa bi nastale, ako bi se res zidala posebna štirirazrednica samo za Savo?

Šola na Jesenicah bi takoj s štirirazrednice bila ponižana na dvorazrednico. Letos je vpisanih v jeseniško šolo okroglo 500 otrok. Od teh jih je 320 v Save in Senožetov, ki bi hodili v savsko šolo, s Jesenic in drugih vasi pa jih je samo 180, torej le za dvorazrednico.

Druga posledica: Ker se v štirirazrednici otroci gotovo več nauče, nego v dvorazrednici, pošiljali bi starši otroke raje na Savo, nego na Jesenice. Da bi savsko šolsko vodstvo ne moglo jih poditi v jeseniško dvorazrednico, češ, da stanujejo v njenem okolju, selili bi se zlasti delavski starši s Jesenic in drugod na Savo. Stanovanj na Savi ne bo manjkalo, saj bo sama Kranjska stavbinska družba spomladi zidala nad 40 stanovanj. Šola na Savi bi tako postala kmalu premajhna, razširiti bi jo morali v kratkem, na Jesenicah pa bi bilo vedno manj otrok. Starši s Hrušice in Pl. Rovta bi dejali: »Čemu bomo otroke pošiljali na Jesenice. Toliko, kolikor se v taki šoli nauče na Jesenicah, nauče se tudi, ako imamo doma svojo šolo. In zahtevali bodo svojo šolo. Štirideset otrok, kolikor jih je treba za eno razrednico, je že sedaj — in tako bo treba zidati zopet novo šolo enorazrednico. To bo lepo, kaj ne? Tam na Plavju kje, ali na Hrušici enorazrednica, na Jesenicah dvorazrednica, na Savi štiri ali še več razrednic. Nasprotje med Savčani in Jeseničani, med kmeti in delavci bo tako lerastlo.

Najhujša posledica pa bi bila ta: Jeseničani ne bi hoteli vzdrževati savske šole, od katere ne bi imeli nobenih koristi, zahtevali bi, naj bo Sava sama zase občina. To je pa Luckmannova najvročejša želja. On hoče imeti nemško občino.

Tisti hip ko se občina Jeseniška deli v dve občini je Sava za Slovence izgubljena. Miru potem več ne bo med Slovinci in Nemci v gorenjski dolini. Oholi Nemec ne pozna pravičnosti do drugih narodov.

To sem hotel pisati uredniku, pa sem se premislil. Naznanil sem mu le, da ne sme prav nič prenaraditi mojega spisa, ampak naj ga dá stavcu takega, kakršnega sem skuhal sam; saj sem tudi podpisan z vsem imenom in da je težka butara odgovornosti večinoma na mojih ramah.

Zopet sem zastoj čakal, da bi videl svoj listek objavljen. Dnevnik je prinašal same druge feljtone, prevode, razprave, poto pise in vankovratne druge neumnosti. Naposled sem vendar enkrat zagledal, kar so tako željno pričakovale moje oči. Privkrst je bilo natisnjeno ime za slavonsko besedico: Spisal...

Bilo je v zloglasnih pasjih dnevih. Z drhtajočimi rokami sem shranil dnevnik z mojim listkom in bežal iz mesta na samotni kraj pod Tivoli. Tam sem razgenil list in strmel ves zamaknjen na mesto, kjer je stalo moje ime. Čutil sem nevarni, opojni dih slave.

Potem sem jel brati. Bilo je vse tako, kakor sem spisal. Prebral sem spis dvakrat, trikrat, in začel vedno zopet iznova. Naposled sem bil pa vendar tudi sam svoje slave sit in sem jo zavi v Švabijo.

Tukaj je bilo že precej gostov. In vsi ti

Priznanje občinskemu odboru, ki je še o pravem času preprečil nakano ravnatelja Luckmanna!

Ogorčenje vlada zlasti nad podjetjem E. Gross & Co. na Hrušici, ki je poslalo svojega zastopnika nadzornika Müllerja, da je pri občinski seji v nedeljo glasoval zoper skupno šolo večrazrednico. Pokazalo je s tem, da nima nobenih simpatij do naroda, med katerim živi in na čigar tleh dela ogromne dobičke, pokazalo je celo, da mu je sovražno, da nima nobenega smisla za kulturne potrebe njegove, marveč, da mu je le za denar in denar in zopet denar. Nabralo je skupaj na Hrušici polno slabih elementov, samo da jih lahko slabeje plačuje, in zaneslo ž njimi mnogo spridenosti v naše kraje, da bodo še posni rodovi izkusali sadove teh ljudi.

Ravnatelj Luckmann je s svojim delovanjem in ugovarjanjem zoper skupno večrazredno šolo ravno tako pokazal, da mu je za nekaj drugega več, nego za korist in napredek ljudstva, med katerim živi in dobiva svoj kruh.

Ogromnih stroškov se bojite, g. Luckmann? Ravno s tem kažete ljubezen do ljudstva, ker mu nočete toliko bremen naložiti? Ljudje božji, poslušajte, potem pa občudujte to veliko ljubezen g. ravnatelja!

55 000 kron bi stala nova štirirazrednica na Savi, kakor je v načrtu. Vzdržavati pa bi se morali potem dve šoli, popravljati dve strehi, plačevati za vsako šolo posebno služkinjo. V kratkem bi morali štirirazrednico na Savi razširiti iz prej imenovanih vzrokov in zopet šteti tisočake.

80 000 kron pa bi veljala osemrazrednica, ki bi imela še veliko sobo za risanje, kakršne ne bi mogla imeti štirirazrednica. Samo 25.000 kron več in bi imeli eno samo šolo, kjer bi se otroci bolj izobražili, vzdržavati bi bilo treba le eno šolo, eno streho, plačevati eno šolsko služkinjo. Po vrhu pa bi imeli še sedanjo šolo, ki bi jo porabili za občinsko hišo in ne bi bilo treba zidati nove občinske hiše. In če bi še Hruščani hoteli imeti svojo šolo, bi zopet tu nastali novi stroški. Kaj je torej boljše za občino?

S pametjo skregan mora biti, kateri se brani ene same šole osemrazrednice in hoče šolo na Savi posebej imeti ali pa je sovražnik ljudstva.

Komisija za novo šolo je bila v sredo 16. t. m. Krajni šolski svet se je izjavil za osemrazrednico, ker je za šestrazrednico že nekaj preveč otrok, in sicer na svetu g. Travnja, ki je svet ponudil za stonj in je ta prostor najbolj v središču šolske občine. Ravno tako g. župan v imenu občinskega odbora, ki je v nedeljo že za to glasoval. Samo tovarna je ugovarjala in pa g. Wilfan, tovarniški uradnik, kot ud krajnega šolskega sveta.

Kot kronisti samo tukaj pribijemo, da je g. Wilfan v seji krajnega šolskega sveta poleti bil za skupno šolo večrazrednico, a je sedaj moral biti na povelje tovarne zoper. Tako silastitovarna pravico tudi nad človeško pametjo, in prosto voljo. Pokazala je, kaj bi počejala, ako bi ona imela oblast v občinskem odboru. Na milost in nemilost ji je potem ljudstvo izdano.

50 kron je dovolil občinski odbor za šolski vrtec Ciril-Metodove družbe na Savi pri zadnji seji.

Krasen pogreb se napravili italijanski delavci svojemu tovarišu Pavlu Pelanda, ki je za tifusom umrl 13. novembra, star 23 let. Dvajset pevcev mu je zapele „De profundis“ in potem po potu „Miserere“. Jeseničani so kar gledali, ker kaj takega še niso navajeni slišati.

Pa še nekaj niso videli Jeseničani, kar bodo lahko videli v četrtek, krst odraslega človeka. Krščena bojudinja Golda Schönfeld iz Galicije, po krstu bo prejela prvo sv. obhajilo, potem pa bo poročena s Slovincem Jakobom Stradijst iz košanske župnije. Stara je 46 let. V judovski veri ni bila nikoli podučena, ker je zgodaj izgubila stariše, vzrastla pa je med kristjani. Obred pri krstu odraslega človeka je precej drugačen kot pri krstu otroka in jako lep in ginljiv.

V predoru še vedno nagajajo žvepljeni sopari, ki delavcem ne puste delati. Inženirji si belijo glave, kako bi se mogla nevarnost za delavce odstraniti in vrtnje nadaljevati, pa dosedaj se jim še ni posrečilo. V spodnjem rovu ne morejo delati naprej.

Veselica v katol. del. društvu preteklo nedeljo je privabila dokaj gostov v male društvene prostore. Videti je bilo, da so mnogi že komaj čakali, da je društvo zopet začelo z veseliciami. Igrali so „Novi zvon na Krtnah“. Splošno se je igralo dobro, vendar drugi pričakujemo še kaj boljšega. Pevci in tamburaši so se obnesli prav dobro. — Najbolj nas je zveselil berač Cotelj, ki je obljubil, da bodo tej veselici z igro sledile še druge.

Cecilijan večer s predavanjem, petjem, tamburanjem in deklamacijo obhaja v nedeljo 20. t. m. zvečer katol. del. društvo. Začetek predavanja ob 8. uri. Vstopnina je preta. Povabljeni so vsi prijatelji in člani društva.

Strokovno društvo je v preteklem tednu pridobilo 10 novih članov.

Telovadni klub bodo v kratkem osnovali nekateri člani strokovnega društva. Ta telovadni klub bo popolnoma ločen od strokovnega društva. Vzdržavali in vodili ga bodo le oni člani strokovnega društva, ki imajo veselje za telovadbo. Gmotno podporo temu klubu so obljubili že tudi mnogi člani tukajšnjega kat. delavskega društva. — Z veseljem pozdravljam o to misel nekaterih članov strokovnega društva. Telovadni klub je za društva, ki imajo mlade člane, naravnost potreben. Zato si usojamo svetovati še to-le: Katoliško delavsko društvo naj s svojimi sposobnimi močmi, s pevci, tamburaši in vrlimi igralci napravi eno veliko veselico, katere dobiček naj porabi za napravo telovadnega orodja. Potem naj se osnuje telovadni klub, ki naj ima svoj prostor v velikih prostorih strokovnega društva. Pravice vstopiti v telovadni klub naj ima vsak član strokovnega društva, ki se zaveže poleg mesečne udnine za strokovno društvo, plačevati še mal prispevek v telovadne namene. Tako ne bo treba za telovadbo plačevati onim članom strokovnega društva, ki zato nimajo niti veselja niti zmognosti.

Koncert priredi strokovno društvo svojim članom in prijateljem v nedeljo 20. t. m. popoldne od 4. do 7. ure. Igrala bo slavna tovarniška godba. Vstopnina je za člane prosta, za neude pa 40 vinarjev.

Čudovita predrznost. Iz gotovih virov smo zvedeli, da je nemški kantiner Paar začel hoditi okrog tukajšnjega posestnika in gostilničarja Feriana s ponižno, a ven-

Dalje v prilogi I.

bo nobene nesreče in pride moj leposlovni prvenec srečno v roke prijetno presenečenega urednika. In če prav ne! Saj znam svoj spis natanko od besede do besede naizust.

Zdaj pa mi je prišel najhujši čas?

Dan na dan sem pričakoval z »neodoljivim« koprnjenjem veselega, svedanega trenutka, kdaj zagledam pod črto, pod besedo »Listek« krepko tiskani naslov: »Nežne misli«. Toda minil je večer za večerom, te den za tednom, ali o mojih »Nežnih mislih« ni bilo ne duha ne sluha.

Cel mesec je trpela in se premagovala moja duša. Potem pa se je utrgala zlorabljen »špaga« moje preveč nategnjene po trpežljivosti. Pisal sem uredniku o svoji pošiljki in ga prosil, naj mi blagovoli naznaniti, če je prejel moj spis. Čakal sem zopet tri dni, preden sem zagledal v listnici uredništva natisnjen tolažilni odgovor: »G. M. S. v Ljubljani. Prejeli. Prosimo, počakajte še malo. Zdaj mi prostora. Tudi je treba »Misli« še nekoliko očistiti in okrajšati.«

Tako torej! Očistiti! Moje »Nežne misli« očistiti! In skrajšati tudi se! Bog ve, kaj bo očistilo in kaj bo ostriglo slavno uredništvo! Potem naj premeni tudi naslov in naj dá natisniti; »Oskubene in ostriglene misli«.

ljudje bodo brali moje ime, moj spis! In vsa Ljubljana, vsa Slovenska se bo divila »Nežnim mislim«!

Naročil sem piva in sem hladnokrvno zahteval dnevnik, ki je bil v njem moj prvenec. Natakariča mi je pokazala gospoda, ki je bral zahtevani časnik. Sedel sem bliže in opazoval bravca. Moj prvi bravec! Bil je star, krepak mož z dolgo brado; na koncu nosa mu je čepel ščipalnik, ki se je čudno blešketal v bližini svetilke.

Gospod je bral uvodni članek, počasi, počasi je obračal glavo po vsaki vrsti. Po uvodnem članku je bral politični pregled, nato dopise in tako dalje vse po vrsti, tudi inserate. Najmanj tri četrt ure je menčal list v roki in si gladil dolgo brado, ne da bi upošteval, kakšno škodo dela drugim bravcem.

»Oprostite, gospod, ali ni danes nobenega feljtona«, sem ga vprašal, ker sem se bal, da ga je pozabil.

Pogledal me je preko ščipalnika in dejal: »Je. Nežne misli. Takih stvari ne berem. Škoda časa! Je pa že kakšen mlad petelin kaj sklobasal, a — kdo bi bral take otročarije!« In segel je po drugih časnikih.

Zahvalil sem Boga, da se nisem bil

predstavil. Po listu pa je segel drug gospod, tudi precej debel. Bral je samo brzoglavke in uvodni članek. Potem je dobila časnik stara dama. Tudi ta ni brala mojega feljtona. Pogledala je samo dnevne vesti in kdo je umrl. Kmalu je nehala in je jela jesti mrzlo kranjsko klobaso.

Ves poražen sem sedel pri svojem pivu in se sramoval kolikor mogoče na tihem. Kar pa je segla nežna ročica po dnevniku in glej! — krasne oči mlade gospodične so obvisle na naslovu mojega spisa!

Vendar se je našla duša, ki je hrepenela po čisti poeziji. Blagoslavljal sem jo na tihem s svojim najbolj pesniškim blagoslovom.

»Ali ne boš jedla?« jo je vprašala mama ki je pridno žvečila klobaso.

»Hvala«, je odkimala gospodična; prebrala je moj feljton do konca in sanjavo pogledala doli proti Ljubljani, obliti od luninega sveta.

»Če ne boš jedla, pa zavij tole, jaz imam dostil« je velela mati.

In nežna ročica je zopet segla po papirju in dražestna gospodična s sanjanim pogledom je z drobnimi prstki zavila v moje »Nežne misli« polovico mrzle kranjske klobase.

dar dokaj predrzno prošnje, naj bi mu dal v najem gostilno pri „Jelenu“ ali pa novo restavracijo, ki jo misli zidati blizu kolodvora. Zmore kaj takega le človek, kakor je Paar. Sedaj medu Slovencev ven iz tovarniške kantine, ki jo ima v najemu, a to le te daj, kadar ga vsememo! A la Wolf M. x gle dajo; po slovenskih gostilnah pa sabavija in toži čez nemške svoje gospodarje. Slednji pa gre moledovat k Slovencu naj mu dá v najem gostilno. Dobro ve g. Ferjan, da bodo vse njegove gostilne prazne tisti trenutek, ko jih dobi v najem renegat Paar. Zato mu je za enkrat odrekel. Tudi pa ušamo, da ima g. Ferjan še veliko slovensko čuteče srce, da bo tudi v prihodnje svoje gostilne oddajal le domačinom.

Samonemški napisi. Govori se tukaj, da bodo na novem kolodvoru samonemški napisi. Ne vemo, koliko je res na tem, ali vendar opozarjamo gg. poslance, naj v pravem času zastavijo svojo besedo.

Novice iz kočevskega okraja.

k V Sodražici je neki Anton Lavrenčič, katerega posebno srbij tukajšnji konsum. Kakor nekdaš Judje, tako zdihuje tudi on: „Naši očeti so sedeli pri polnih loncih, mi pa obiramo le kosti, odkar je ta prekliani konsum. Ali mora iti konsum, ali pa grem jaz!“ Možeček se vro trudi, da bi spravil konsum v blato. Sedaj se je vršila temeljita revizija, ki je pokazala, da se društvo danes razide, je preostanka nad 6000 K. No, ali bo šel Anton, ali konsum? Konsum sedaj še ne pojde, torej naj gre Anton! Srečno pet!

k Nove cerkvene orglje so dobili pri Novi Stiti zraven Ribnice. Delo je krasno, a tudi izvrstno. S tem je lepa božjepotna cerkev dobila nov kras, katerega smo prej pogrešali. Največ hvale za to delo gre tamonjemu d. g. Klinarju. Marija, katere oskrbnik je, mu bodi plačnica!

k Gorelo je pretekli dni v Hrovači pri Ribnici. Posrečilo pa se je ogenj omejiti samo na eno hišo. Požarne brambor lahko res izvrstno delajo, če imajo požrtvovalnega načelnika in veliko vaj!

k Moledujemo in moledujemo, pa le nič ni. Kamen bi se nas usmilil, da bi nam dal tistih 210 K, ko bi jih imel, Višnikar jih pa le neče dati. Morda jih pa nima, ali pa jih bo treba res glasneje zahtevati!

k Iz Drage je odšel d. g. Tomaž Zabukovec na Bloke. Ker se je v Dragi trudil, da obdrži Slovenstvu veljavo, so ga v „Narodu“ napadli, da je držal z Nemci! To so hijene z grabljami!

Koroške novice.

k Slovenska umetnost. Naš rojak, kipar Alojzij Progar v Celovcu, je v svojem ateljeju razstavil dva umotvora, ki vzbujata občno pozornost. To sta speči in bdeči lev, izklesana iz poreške mramorja. Izdelana sta ta dva leva po uzoru levov na grobu papeža Klementa XIII. v Petrovi cerkvi v Rimu in tudi v isti velikosti. Namenjena sta za mavzolej umrlega grofa Somsicha v Kivadaru pri Pečuhu na Ogrskem.

k Ravne pri Rožku — Svatba. V ponedeljek, dne 21. t. m. bode gđ. Mici Dobernik, posestnikovo hčerje v Dolinčah poročil g. Janez Fugger veleposestnik gostilničar in lesni trgovec na Ravnah. Gospod Fugger in njegovi sorodniki so direktni potomci v 16. stol. sloveče avgustanske (avgspurske) trgovske rodovine Fuggerjev, ki so tudi na Koroškem imeli mnogo posestev. Predniki ravnških Fuggerjev bili so plemeniti prostaki (Gemein freu) ki so imeli nad okolico oblast „sodij“ kmetskih ali „rihtarjev“, in so bili od nekda najpremožnejši kmetje v vsej okolici, daleč okrog. Tudi grofje Fugger priznavajo staro sorodništvo kmetov Fuggerjev in so, kakor je rajni Tomaž Fugger, ženinov oče, rad pripovedoval, radi prihajali pred 40 in 50 leti na Ravne, tako dolgo, da so odnesli s seboj vse starine (kopja, orožje, sodijski meč, listine itd.) iz Fuggerjeve hiše. Od tedaj jih pa ni bilo več. Roški naš kmet v svojej daleko znanej prijaznosti seveda ne more odreči, če mu kdo pravi, daj mi to in daj mi eno. Svatba ta bode jako zanimiva, ker take naš Rož že 50 let ni več videl Svatbe velikih kmetov se še sedaj navadno obhajajo s starimi običaji (poroka je v ponedeljek zjutraj, različne ceremonije pa trajajo navadno od nedelje opoldne do srede opoldne: v nedeljo „vozije čiste“, in drže „slednje večerje“, v ponedeljek so dopoldne „svati“, zvečer pa „Gohcejt“; v torek je dopoldne zopet maša, zvečer pa „fešta“ ki traja noter do srede. Take so naše svatbe, ki pa vedno bolj pojemljejo, mali kmetje že večinoma opravijo vse slavnost v nedeljo v gostilni). Zanimiva bode ta svatba tudi radi tega, ker je mladi Fugger daleč znan kot narodnjak, katerega so tudi že dosti napačali naši nasprotniki. Nadejati se je tedaj tudi udeležbe društev in narodnjakov iz vse Koroške, pa tudi iz Kranjske in Primorske.

Zapela se bode marsikatera lepa pesen na čast in zdravje domovini in nevesti in ženinu, ki je kot ud roškega pevskega društva „Rožice“ sam znan kot izvrsten tenorist, katerega bi radi lahkeje in milobe glasu lahko marsikak gledališčni pevec zavidal. Napitnic in govorov bode tudi nekaj, in opozarjamo narodne naše govornike na to, da tako dobro obiskanega „tabora“ (tako mi Slovenci koroški imenujemo narodna zborovanja) da bi bilo toliko ljudstvo skupaj, že morda od Zarnikovih časov ni bilo več; ne zamudite torej vzbujati ljudstva, ko je za to dobra prilika. Torej na noge narodnjaki in preiskovatelji narodnih običajev!

Stajerske novice.

k Pred mariborskimi porotniki se je pričela včeraj obravnava proti delavcu Antonu Majesu, ki je umoril v mariborski okolici Antonijo Poreb. K obravnavi je povabljenih 49 priš.

k Obtožbe uboja je bil oproščen pred mariborskimi porotniki 20 let stari kočarjev sin Jožef Kranjc iz Sorjaka, okraj Ptuj. Obsojen je bil le radi prestopka proti varnosti življenja na pet mesecev zapora.

Državni zbor

nadaljuje debato o Körberjevi vladni izjavi. — V včerajšnji seji so poslanci Pfeifer, Ročič s tovariši vložili nujne predloge za pomoč po uimih poškodovanim. Včeraj je prvi govoril češki grof Sternberg, ki je dejal, da Körber nima prav, da se avstrijskemu državljanu ne more obleči uniforme. On ve za primerno uniformo avstrijskemu državljanu — blač, ki so prekleane od zadaj. (Veselo!) Sibal je Nemec ter dejal, da so Nemci v Inomostu ravnali le v silobranu. Ostro je kritiziral fero barona Wallburga in princezinje Lujze Koburške. Zahteval je parlamentarno preiskovalno komisijo. Silno je opsoval domobranskega ministra. Po Pernerstorferju, ki je dejal, da bo končni zaključek vseh „Loh“ klicev, klic „Proč od Avstrije“, govoril je proti Körberju, dinastiji ter zaključil svoj govor s klicem „Doli s Körberjem!“ Novi načelnik poljskega kluba grof Dzieduszycki je protestiral proti Pernerstorferjevemu govoru ter je govoril za pravice Slovanov. Govorila sta še laški poslanec Mazorana za laško vseučilišče v Trstu ter vsemenski poslanec Tychan, ki je dejal, da proti viharju, če vlada zopet odpre laško pravno fakulteto v Inomostu, tudi topovi ne bodo ničesar opravili. Danes državni zbor nadaljuje debato. Gosposka zbornica bo imela prvo sejo 7. decembra.

O položaju v državnem zboru se še poroča: Odslek nemške četvorice je včeraj radi dnevnega reda obravnaval s poljskim klubom in katoliškim nemškim centrom. Danes se dogovarja s Körberjem. Prihodnji teden stopi v dogovor z ostalimi strankami.

„Tagespost“ trdi, da bo „Slovenska zveza“ nadaljevala obstrukcijo proti Körberju. Za Jugoslovane se politični položaj ni nič premnil. Jugoslovani bodo v družbi Mladošehi nadaljevali obstrukcijo, da bi zastopali svoje nujne predloge, ni govora.

Italijanski poslanci bi bili pripravljeni iti z Nemci, če jim ti dovolijo laško vseučilišče in — avtonomijo južne Tirole.

Češke frakcije in češko konservativno veleposestvo so pritrdile vabilu mladočehskega kluba za skupno postopanje. Tomadevna seja vseh čeških frakcij bo prihodnji teden.

Starostna in invalidetna pre-skrba delavcev.

Ministrski predsednik Körber je naznanil, da bo zbornici predložil zakonski načrt o starostni in invaliditetni preskrbi delavstva. Izpremenjen bo tudi zakon o zavarovanju delavcev glede bolezni in nesgode. Novi zakon bo določil, da dobi delavec, ako doseže gotovo vrsto let, rento, a če postane vže prej za delo nezmožen, pa invalidno preskrbo. A Körber je tudi obenem naznanil, da zbornica še ne bo takoj razpravljala o tej predlogi, marveč, da hoče vlada še „za-slišati“ scdbo raznih korporacij in društev. Potemtakem stvar še ne bo tako hitro rešena. Zato je pa dolžnost delavcev, da nastopijo na vsakem shodu za vpeljavo starostne oskrbe!

Po inomoških izgredih.

Občinski svet v Brucku je izrekel svoje ogorčenje zaradi dogodkov v Inomostu in pozval nemške stranke, naj z vso odločnostjo nastopijo proti trdovratni vladi.

Italijanski dijaki na dunajskem vseučilišču so imeli predvčerajšnjim shod. Sklenili so spomenice na senat, v kateri zahtevajo varstva z ozirom na vedne nemške grožnje. Sklenili so tudi izreči zahvalo slovanskim dijakom, ker so ob inomeških de-

godkih simpatizirali z Italijani. Dolžnost vseh nemških dijakov je, da se združijo za skupno postopanje. Izvolili so dva pooblaščenca, ki naj stopita v dogovor in zvezo z nemškimi dijaki. Tudi vseučiliščnikom v Italiji so izrekli zahvalo.

Ogrski državni zbor zaključen. — Poslovnik poostren.

Včeraj je imel ogrski državni zbor dve seji. Opozicija je poizkušala z obstrukcijo preprečiti Tiszov načrt. Javne seje so se menjale s tajnimi. Dasi je bil položaj zelo resen, ni manjkalo tudi smešnih prizorov. Poslanec Benedek je med govorom imel pred sabo buteljko šampanjca in je napival svojim znancem. Opozicija je izjavila po poslancu Mezössyju, da se ne bo pokorila nasilni izpremembi poslovnika. A ko je trajala seja vže šest ur, je zbornica odobrila predlog poslanca Daniela o začasnem poostritvi poslovnika. Pred glasovanjem je imel še grof Apponyi oster govor proti Tiszi, a ta ni nič manj ostro odgovarjal. Rekel je: Obstrukcija mora biti preprečena. Tudi Deak je izhajal brez obstrukcije. Sedaj ni več čas, da bi čakali, izvršiti se morajo dejanja. Ko je Tisza nehal govoriti, je predsednik odredil glasovanje o Danielovem predlogu. Opozicija je hotela dejanski napasti predsednika, a desnica je s silo preprečila naklep opozicije. V tem viharju je izjavil predsednik, da je sprejet poostreni novi poslovnik. Med velikanskim hrupom je naznanil ministrski predsednik, da je po kraljevem ukazu zasedanje zaključeno.

Protižidovski izgredi na Ruskem.

V Kovnu na Ruskem so židovski delavci, katerim se je pridružilo tudi nekaj zapeljanih ruskih delavcev dne 5. t. m. demonstrirali proti sedani vojski in samodržstvu. A skupili so jo. Zbrali so se kmetje iz okolice oboroženi s kosami in z gorjanci. Oplenili so židovske hiše in trgovine ter pretepali židovske žene in otroke.

Razmere v francoski armadi.

Poslanec Guillaud de Villeneuve je vložil pri velikem kancelarju reda častne le gije pritožbo, da se je več častnikov in generalov, ki so člani reda, udeležilo vchunstva v armadi.

Bombni napad v Barceloni.

Kakor smo že včeraj poročali med brzjavkami, se je dne 18. t. m. v Barceloni izvršil napad z bombo. Dve osebi sta ob 6. zvečer prinesli vratarju občinske hiše spraviti neki jerbasa, o katerem sta trdili, da sta ga našli. V jerbasu je bila bomba. Vratar je zapazil, da se iz jerbasa kadil in ga je zato vrget proč, a pri tem je bomba eksplodirala. Eksplozija je povzročila znatno škodo. Ranjenih je bilo 21 oseb, izmed katerih je dobilo 10 težke poškodbe.

Nemški cesar proti trpinčenju vojaških novincev.

Nemški cesar Viljem je bil te dni navzoč pri priizgi vojaških novincev. Po dokončani slovesnosti je cesar nagovoril polkovnike in zahteval, da morajo prenehati stare pritožbe o trpinčenju vojaških novincev. Le oni vojaški novinec, s katerim se lepo ravna, bo zvesto in z veseljem izpolnjeval svoje dolžnosti. Cesar je končal z željo, naj bi vojski izpolnjevali svoje verske dolžnosti.

Combes zagovornik vohunov.

V francoski zbornici je zahteval poslanec Berost pojasnila o mirovnem sodniku Bernadinu, ki je ovajal katoliške častnike loži. Combes je pa odgovoril: „Nikar ne mislite, da bomo izročili republikanske uradnike vašemu maščevanju. Nečemo izgubiti sado našega petletnega dela.“ Končno je zahteval, naj se interpelacija zapostavi za druge interpelacije. Combov predlog je obveljal z 296 glasovi proti 267.

Slovanske vzporednice v Šleziji.

Listi trdijo, da bo vlada koncem letošnjega šolskega leta zatvorila slovanske vzporednice na učiteljskih v Šleziji. Slovani zahtevajo ustanovitev samostojnih učiteljskih v Opavi in Tešinu. Nemci pa še ne vejo, kaj bi zahtevali. Poslanci so se posvetovali glede slovanskih vzporednic v Šleziji.

Italijanske volitve.

Iz Vidma.

Dne 13. t. m. so se vršile ožje volitve za državni zbor. Radikalci in demokratje so bili zopet hudo porazeni malo da ne povsod. Delovanje in pripravljenost je bilo pred volitvijo velikansko, nezasišano. Skrajni elementi so bili sila impertinentni. V zadnjem hipu, videč da se stvar slabo obrača, so prišli na pozorišče povsod, kjer je bilo treba, tudi katoličani ter so odločilno pomagali zmernejšim kandidatom (liberalnim konservativcem) do zmage. Udeležba volilcev je bila mnogo večja kot pri prvih volitvah. V Vidmu je vkljub velikanskemu naporu in nasilju propal mnogoletni radikalni poslanec Girardini, vsled česar so nastali veliki ne-

redi in demonstracije po mestu proti zmerni stranki in proti duhovnikom. Samo pozno v noč s pomočjo vojakov se je napravil začasni red. Danes pa (14) je še hujše, ker demokratje so napovedali in prisilili splošno stavko. Vse vre po ulicah. Vsa policija, izdatno pomnožena, in vsa lokalna infanterija je na nogah; konjištvo pa se drvi po mestu za demonstranti. Tovarne, prodajalnice in javni prostori so zaprti. Število aretiranih je veliko; energično postopanje lokalnih državnih avtoritet je vse hvale vredno. Nered bo kmalu pri kraju. — Tudi drugod po Italiji se naznanjajo hude demonstracije in napadi.

Nastop katoliških volivcev je vzbudil mnogo odobravanja in hvale pri liberalnih konservativcih. Mnogo duhovnikov se je udeležilo volitev, dasi so jih ponekod hudo napadli in natepli. Radikalci in demokratje se čutijo v navzočnosti novih, latentnih, zdravih moči, ki so doslej mirovali in se niso zdaj v celoti genile. To jih silno bega in draži. Sicer pa so že itak mnogo privržencev izgubili po lastni krivdi, namreč po zadnji nesrečno zasnovani splošni stavki, vsled katere je delavstvo mnogo škode trpelo in preveč jasno videlo skrajni nered in grozovita nasilstva, katera so povzročili tu in tam organizatorji stavke. Lahko se reče, da se je radikalna demokracija sama porazila.

Zdaj pa bomo videli kako bo delovala nova zbornica! Katoličani sicer nič posebnega ne pričakujejo; samo da ne bo hujše kot je bilo. Zmerni liberalni elementi pa sedaj znajo, da sami nič ne morejo proti nasprotnikom, in da je vendar treba računati s katoliki.

Nove ladje za severno ameriško vojno mornarico.

Uprava vojne mornarice bo od prihodnjega kongresa zahtevala pooblaščenje, da sme zgraditi tri nove oklopnice, pet križark, šest uničevalk torpedov, šest torpedov in dve ladji za premog. Stroški so preračunjeni na 41,300.000 dolarjev (= 206 in pol mil kron.)

Roosevelt proti trustom.

„New-York Globe“ poroča, da namestnik predsednik Roosevelt nastopi proti trustom. Pred vsem hoče nastopiti proti trustu mesarjev. Mogoče, da bo sedaj, ko ne potrebuje od trustov več denarja za volitve, nastopil proti njim, a najbrže poročilo ni resnično.

Kralj Peter in Hrvatje.

Te dni je sprejel srbski kralj Peter nekoga mladega Hrvata. Sprejel ga je s poljubom ter vprašal, če so bili Hrvatje zadovoljni, ko so obiskali Belgrad. Hrvatje je pokazal slike hrvaških umetnikov, katere je kupil na umetniški razstavi v Belgradu in končno rekel: „Sedaj malo delam tudi jem in pijem zmerno. Če bi bilo po mojem, bi živel rad toliko časa, da bomo Srbi in Hrvatje saj moralno združeni.“

Iz hrvatskega sabora.

Iz Zagreba, 12. nov.

Današnja seja je bila precej živahna. Predložen je bil proračun za l. 1905. Verifikacijski odbor je predložil, da se sprejme odstot poslanca grofa Bombellesa in da se razpiše nova volitev za okraj Biškupec. To vladi morda ni po volji, toda sabor ni mogel ravnati očitno proti svojemur poslovniku. Potem se je bral ugovor mažaronških uradnikov proti volitvi poslanca Šišla, češ, da volitev ni bila svobodna. Kdo more vendar verovati v terorizem opozicije, ko politične oblasti z vsami silami zatro vsak opozicijski pokret. Vsa stvar je izročena imunitetnemu odboru, da presoja o tej volitvi, dočim je izvolitev poslanca Kürsehnerja potrdila, dasi je proti njegovi volitvi predložen temeljit ugovor. Toda dr. Kürsehner je mažaronški poslanec — in pokrščen fid — pa je mažaronška večina potrdila volitev. Pri tej priložnosti se je zavzel dr. Derendin za čiste volitve ter jasno dokazal, da so se godile velike nepostavnosti pri tej volitvi od strani političnih oblasti. Priložil je pisane dokaze o takih nepostavnostih. Ako sabor odobri take nepostavnosti, potem je dokazal, da mu ni bilo do čistih volitev, in potem se more tudi reči, da na Hrvatskem ne voli narod, marveč da vlada imenuje poslance. Ta temeljiti govor ni niti najmanj vplival na mažaronsko večino, ki se je govorniku v lice smejala. Taka je mažaronška večina hrvatskega sabora. Še več. Isti poslanec dr. Kürsehner se je izjavil v saboru, da je bil poprej Starčevićanec, ali da je narodna politika, kakršno zastopa opozicija, za hrvatski narod škodljiva, pa je zato prestopil k mažaronski stranki. Toda zopet uskok, kakršnih je polna mažaronška stranka. V tej seji se je sprejel tudi Vrbaničev predlog o izpremembi šolske postave in bil izročen šolskemu odboru. Mi ne verujemo, da bi današnja saborska večina hotela sprejeti predloženo zakonsko osnovo, ker bode proti njej gotovo današnja vlada, ki je tako na-

klenjena mašinarizaciji. Stvar sama pa je za hrvatsko narodno stvar tako važna, da bi se bil moral ta predlog staviti kot nujni predlog, ker je stvar zares nujna. Upamo, da bodo oposredni poslanci prigodom razprave o tem predmetu dokazali z uradnimi statističnimi podatki neosnovanost zadnjih banovih trditve, ki so pobudile v hrvatskem narodu največje nezadovolstvo, ker niso resnične. Hrvatski poslanci bi se bili morali precej proti tej izjavi vzdigniti ter ne dopustiti, da širijo po raznih tujih korespondenčnih uradih kriva poročila o naših odnošajih. Ta kriva poročila so seveda širili tudi domači uradni listi. Napovedan je Hrvatom hud boj, a še se ne bodo složno in odločno branili, čaka jih žalostna usoda.

Rusko-japonska vojska.

Boj za Port Artur.

Londonska poročila, ki so pa, kakor znano, jako nezanesljiva, trdijo, da Steselj je poročila glede trdnjave, niso ugodna. Odpornost trdnjave je prišla do svoje meje. Posadka dela smednik sama z jako primitivnimi sredstvi. Porcije vojakov so zmanjšane na polovico, porcije civilistov pa celo na tretjino. Od početka obleganja je umrlo 30.000 vojakov in 10.000 civilistov. Steselj pričakuje sedaj od carja navodila, kaj naj stori. Iz Čifu poročajo, da so razne važne pozicije okoli Port Arturja vzete. Trdnjava se mora udati, (?) ako tekom 20 dni ne pride pomoč. Vsi ruski vjetniki poročajo o velikih lakotih. Baje so poveljniki v trdnjavi različnega mnjenja o nadaljevanju brambe. To se torej ujema z mnenjem, da je „Raztoropni“ prinesel vprašanja, ki so se poslala carju v odločitev.

Ameriški glavni konzul v Čifu poročajo, da je situacija Port Arturja kritična. Zunanje utrdbe so baje že padle. Iz Tokia se to ne potrjuje; pač pa je razširjena v Peterburgu govorica, da bo dobil general Steselj povelje, naj zapusti Port Artur, ter se umakne na Ljaotešan. Iz Peterburga poročajo v Rim, da je sklenil 17. t. m. vojni svet pod predsedstvom carjevim, ob navzočnosti Aleksejeva, velikih knezov, vodilnih generalov in admiralov po natančnem proučevanju Steseljevih brzojavk, zapovedati Steslju, naj se umakne na Ljaotešan, ko je uničil vse utrdbe, ladjedelnice, skladišča in ladje v luki. Kaj je menil ameriški konzul pod besedo „zunanje utrdbe“, ni jasno, ker prave zunanje utrdbe so padle že zdavnaj. „Daily Telegraph“ meni, da so to Erlunšan in druge velike utrdbe na severni strani.

Iz Mukdena poročajo, kakor poročajo peterburška brzojavka: Iz Tjencina sem dčli tujec je pravil v glavnem stanu, da je blokada Port Arturja zelo poenostavljena. Kitajski džunke jo lahko prodirajo, ter vozijo v trdnjavo živino, premog in strelivo. Še pred kratkim ni hotel noben kitajski ribič riskirati svojega življenja niti za najvišjo svoto; danes se pa sami ponujajo. Vzrok je, ker je mnogo japonskih ladij odšlo v domače, japonske ladjedelnice, kjer bodo popravili vse poškodbe, predno pride baltiško brodovje. Brodovje torpedovk ter nekaj najhitrejših križaric pa je dobilo neko tajno povelje. Vzelo je na krov veliko mnošino premoga ter odplulo, kakor se govori, baltiskemu brodovju nasproti, da v Rlečem morju pozikusi napad. Splošno se sodi, da bodo Japonci poizkušali na razne načine ustaviti brodovje Roždestvenskega ali ga poškodovati. „Standard“ poročajo iz Tjencina: Port Artur so 12. t. m. močno obstreljevali. Vršili so se hudi boji, v katerih so Japonci s težkimi izgubami počasi prodirali.

Reuterjev urad poročajo iz Čifu: Pilot ruskega rušilca „Raztoropnega“ je pravil, da se vrše v Port Arturju od 26. okt. vsako noč boji. Vsi parniki vzhodno - kitajske črte so bili potopljeni, razun enega, ki je plul na Japonsko. Star Kitajec, ki je dajal Japoncem signale z žepnim robcem, je bil obešen. Japonci priznavaajo bolniškim ladjam.

„Daily Telegraph“ poročajo iz Čifu od 17. t. m.: Oddelki po 50 mož delajo ponoči iz trdnjave izpade ter mečejo ročne granate v jarke Japoncev. Izgube Rusov znašajo vsak dan povprečno 70 mož; japonske izgube so večje. Utrdbe Rusov pred Port Arturjem danes niso nič več iste kot pred 6 meseci. Vsa njih uredba je Japoncem neznana. Ruske ladje niso tako poškodovane, kakor se misli. Rusi so pokrili svoje ladje s prejo in peskom. Japonski topovi so obrabljeni ter ne streljajo več tako gotovo ko prej. Obleganec je v Port Arturju 40.000 oseb. General Steselj ima vse sposobne može na svojih mestih. Organizacija brambe proti vsem japonskim napadom je tako popolna, da so Japonci že utrujeni.

Brzojavka generala Nogija poročajo, da so Japonci razdelili še en ruski arzenal ter skladišče v Port Arturju. Japonci so našli, kje leži arzenal namerili tja svoj ogenj ter ga razdeljali s 200 granatami. Japonci so

razlirili svoje rove ter jih porabili za približevanje topov. Rusi nadaljujejo pogumne izpade proti rovom ter rabijo pri tem ročne granate.

Nova bitka se bliža?

Dopisnik Reuterjevega urada pri ruski zahodni armadi poročajo dne 17. t. m. preko Mukdena: Že štiri dni ni streljalo niti topništvo niti pehota. Japonci se koncentrirajo pred levim krilom ruske desne armade in pred centrom. Rusi so zelo utrdili svoje postojanke. — Reuterjev dopisnik pri vzhodni armadi pa poročajo, da se je admiral Skrydlov vrnil v Vladivostok ter da namestila Kuropatkin obiskati Vladivostok, ako bo položaj ostal en čas miren.

Hud mrz zadnjih treh dni je prisilil čete, da so se umaknile v podzemeljske jame, vsled česar je streljanje prenehalo. Nemožnost, zakopavati se v zamrznjena tla, onemogočuje delavnost obeh armad. Reke so zamrznjene. Japonci prihajajo neoboroženi k Šahu po vodo. Rusi pri tem ne streljajo na nje.

Na rojstni dan cesarice-vdove je bil Mukden razsvetljen. V Konfucijevem svetišču se je vršil slavnostni obed, katerega sta se med drugimi udeležila tudi Kuropatkin in pa tatarski general.

Kuropatkin je dobil močna ojačenja s težkimi topovi iz Harbina. Japonci so se Šahu nenadoma približavali ter se nahaajajo sedaj 19 km od Mukdena. To znači, da napada Kuroki na vzhodu. Šahrov poročajo dne 28 t. m.: V noči od 18. so Japonci pričeli z ofenzivo proti postojankam na Putilovem hribu, a so bili odbiti.

Japonci koncentrirajo pri Jantaju veliko število čet. Ondi gredo tudi čete iz Njučvana. Gorsko topništvo je pomnoženo. Japonci delajo jarke in okope v bližini Rusov. V teh pozicijah nameravajo najbrže ostati dolgo, ker so premestili svoja skladišča iz Lianiana v Jantaj. Japonske izgube znašajo od 9 okt. 15.000 mrtvih in 10.000 ranjenih.

General Grippenber

je odpotoval 17. t. m. zvečer s svojim štabom na bojišče.

Ispad portarturskega brodovja.

„Lokalanzeiger“ poročajo iz Tokia dne 17. t. m., da je celo rusko portartursko brodovje med snežnim viharjem poizkušalo izpad iz luke, a je bilo prisiljeno, se vrniti.

Rusi potopili japonsko ladjo.

Reuterjev urad poročajo iz Čifu: „Novi Kraj“ poročajo, da so Rusi uničili japonskega rušilca torpedovk. Podčastnik Dimitrov je odplul s šestimi prostovoljci na krovu malega parnika, ki je imel seboj tudi torpede, proti japonskim torpedovkam in rušilem torpedovk, ki so v Golobjem zalivu pobirali mine. Dne 3. nov. je izvršil v varstvu teme svoj načrt ter potopil enega japonskega rušilca s torpedom. Dimitrov se je vrnil z moštvo v Port Artur. Japonci so mislili, da je rušilec zadel na mino.

„Raztoropnij“.

Japonci so silno nevoljni valed presenečenja, ki jim ga je pripravil poveljnik „Raztoropnega“ s tem, da je vrge svojo ladjo v zrak. Iz previdnosti je zavzela kitajska križarica „Hijun“ tako stališča, da zamore pomagati ruskemu konzulatu (!) Japonci obdolžujejo Kitajce, da so sokrivi z Rusi in japonski konzul je odločno zahteval, da iz ladje rešeno rusko orožje izroči Kitajci.

Pomorski urad v Tokiu je dobil poročilo o dogodkih v Čifu. Uradni japonski krogi se nič več ne pomišljajo, rabiti luke, ker jim valed ravnanja Rusov ni več treba respektirati nevtiralnosti luke.

Japonska zadrega.

Ako je res, da se dandanes vodijo vojske v prvi vrsti med finančnimi ministri, potem je Japonska že tpena. Kajti papirnati ruski rubelj stoji al pari, papirnati japonski jen (približno enak rublju) pa je padel na 62 o odstotkov svoje vrednosti. To je gotovo gospodarski poraz, kateri se ne dá prikrihati in katerega posledice morajo biti občutne.

Položaj v Mandžuriji.

Ruski polkovnik Madritov trdi, da se nahajajo v japonski vojski kitajski dobrovoljci, ki so razdeljeni v razne oddelke, katerim zapovedujejo japonski častniki. Teh dobrovoljcev je bilo kakih 3000 mož; od teh pa jih je že mnogo pobegnilo ali pa se pokončalo. Ta ruski polkovnik je popolnoma prepričan, da Japonci za hrbiom niso zavarovali. V Fenvandenu stoji 5000 japonskih vojakov, pri Hajčenu 1500, v Dašidao pa samo 2000 mož.

Pravka „Politik“ pripominja: Kuropatkin je dosegal, kar je hotel, ko je pred tedni napovedal in nastopil ofenzivo: prisiliti Ojamo, da je spravi v fronto vse, kar leze in gre. Kakor znano iz došli poročil,

so ruski obožniki na konjih japonski vojski že za potami.

Koliko je stala bitka pri Ljaotjanu?

Angleški vojaški list računa tako-le: Na sproti ni je stalo 125.000 Rusov in 150.000 Japoncev. Če odštejemo reserve, smemo reči, da je po 60.000 Rusov in 80.000 Japoncev stalo skoni 60 ur v boju. Ti so rabili 1200 patron na moža, to je 1.600.000, ki pred stavljajo vrednost 8.000.000 kron. 300 topov, ki so streljali v bitki, je izstrelilo 4.500.000 granat, ki stanejo povprek po 8 K. To je skupaj 36.000.000 K. Pri tem pa ni računano izrabljanje topov, ki morajo po dveh ali treh takih bitkah postati nerabni.

Po svetu.

Z 90 leti nove zobe je dobila, kot poročajo „Zahmerzliche Rundschau“ neka starka v Apenrade, Schleswig-Holstein. — Zraatla sta ženki dva sprednja zoba, s katerima sedaj čvrsto žveči.

Goljuf kot ženska. Italijanska policija je prišla v Genovi nekega sleparja, ki se je izdajal za žensko. Njegovo pravo ime je Renato Rivolta, star je 25 let ter rojen v Benetkah. Prepotoval je celo Italijo, sleparil hotelirje, trgovce ter kradel. Tudi pariško in bruseljsko sodišče ga zasleduje. Pogostokrat se je preoblekel kot ženska, nosil najbogatejše obleke ter najkrasnejše okrasje. Pred dvema letoma se je neki častnik grozno zaljubil vanj, ker ga je smatral za visoko damo; kajti slepar Rivolta je znal tako oponašati ženske v glasu, hoji in koteriji, da bi se bil vsakdo zmotil. Izdajal se je za neko grofico Nerri ter doživel najnenavadnejše stvari. Znal je zvediti vse, ki se se mu vjeli v mreže.

Posojila za mrtve. V neki posojilnici na Ogrskem so odkrili velika poverjenja. Poneverjal je posojilnišči uslužbenec Kalman Nagy, ki je jemal posojila za osebe, ki spe že več kot 10 let v grobu.

Mornarična — konjica. Iz Washingтона. Oa, kar je bilo dosedaj smešno in nemogoča, postalo je pri nas dejstvo. Knjiga neomejenih mogočnosti je postala zopet bolj polna, kajti dobili smo — mornarsko konjico. Oddelek vojne mornarice je odredil, da morajo naši mornarji v Mare Island Navy yardu, kadar gredo na stražo in na inšpekcijo, jezdit. „Our Boys in Blue“ se naravno norčujejo iz svojih tovarišev na konjih. Naravno, — mornarica na konjih.

Za kazen je moral — kaditi. Iz Sioux City, Ia., v Ameriki poročajo: Solški ravnatelj Thomas je v velikih stiskah, kajti stariši 12letnega Arthur Love Mooreja so vložili proti njemu kazensko tožbo. Solški ravnatelj je namreč imenovanega dečka prisilil pokaditi v njegove prisotnosti v razredu nič manj kot — 20 cigaret. Kaditi je moral jedno za drugo, ne da bi smel pri tem pljuvati. Deček je postal pri tem tako slab, da so ga smrtnobolnega prinesli domov. Ravnatelj je dečka kaznoval, ker je na ulici kadil cigarete. Deček je še vedno bolan. Prebivalci so zelo ogorčeni proti takemu ravnanju z dečkom.

V drugič se uči govoriti. Do vrha dorasel mož z vsemi telesnimi in duševnimi močmi, popolnoma zdrav, ki se pa sedaj še le uči govoriti, je Harry J. Scott v Goshenu, N. Y. v Ameriki. Nedavno, ko je poizkušal nov kemični stroj, je ta eksplodiral in Scottu je pri tem počila lobanja. Mesec dni je bmahoval med življenjem in smrtjo, a sedaj je zopet popolnoma ozdravljen, samo izgubil je sposobnost govora. Sedaj se uči govoriti istotako, kot se uči kak otrok.

Kitajsko cesarico nameravajo prepoditi. Portland, Ore. Tukajšnji časopis poročajo, da žive v vseh mestih ob Pacifiku člani kitajske zarote, katere namen je, uprizoriti revolucijo proti kitajski cesarici. Vstaja se ima pričeti povodom praznikov kitajskega novega leta v februarju. Organizacija je svojim članom ukazala, da si morajo porezati kite, katere značijo, da so vsi Kitajci podvržli dinastiji Mandžu. Zarotniki nameravajo proglasiti cesarjem mladega cesarja Young Sueya, katerega je, kakor znano, cesarica odstavila.

Socialne stvari.

soc. Katoliška ženska zveza na Nemškem, katera je bila pred kratkim ustanovljena, šteje že 1478 članic. V to zvezo so doslej vstopila razna društva gosp. delavk, trgovskih pomočnic itd. Katol. ženska zveza snuje podružnice po vseh večjih mestih. Za zimo se pripravljajo socialni kurzi, na katerih se bo razpravljalo o vseh socialnih vprašanjih, ki zanimajo ženske.

soc. Agitacija za kršč. strokovno organizacijo na Nemškem se jako širi. Nedavno je bil v Vratičavi shod, na katerem je poročal glavni tajnik kršč. strokovnih društev na Nemškem, Stegerwald, iz Kolina. V Šleziji vrlo napreduje kršč. strok. organizacija. Na nekem posvetovanju je bilo zastopanih 25 kršč. strok. podružnic v Monakovem je nedavno delavski tajnik Fischer priporočal mednarodne zveze kršč. strokovnih organizacij.

Književnost in umetnost.

* „Kružok ljubitelj russkago jazyka“, je otvoril na novo redni kurz novejšje ruske in slovanske književnosti na Dunaju. Predaval je 6. nov. D. N. Vergun: Uvod v novejšjo rusko literaturo; 13. nov. pa privatni docent Zabolotski: O ruski muščanski poeziji — Nekrasov, Pleščeev. Naslednja predavanja bodo: 20. nov. V. N. Vergun: Turgenjev kot pričetnik evrop. realizma; 27. novembra D. N. Vergun: Dostojevskij kot osnoveatelj psihološkega romana; 4. decembra Z. P. Glibovicki: Vpliv novejših ruskih pisateljev na najnovejšjo poljsko literaturo; 11. decembra A. M. Ksrašaševič: O vplivu ruske literature na srbsko, in o Lazaru Lazareviču. Nadaljne lekcije po Božiču se posebej naznanijo.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 19. novembra.

Zadnja seja trg. in obrt. zbornice je pokazala v prvi vrsti zavednost nekaterih malih obrtnikov. Malo je v naši trg. in obrt. zbornici malih obrtnikov, a še ti se vsi ne zavedajo, kadar se gre za njihove koristi. Kakor znano, so pri Kregarjevem predlogu, naj se od 23.000 kron, katere je morala plačati južna železnica za zaostale zbornične prispevke, da 5000 K za obrtno razstavo in 5000 K za obligatorično mojstersko bolniško blagajno, glasovali gg. Zamen, Schrey, Vidmar in seveda tudi od sedaj obstoječe mojsterske bolniške blagajne načelnik Kraigher proti temu predlogu, akoravno imajo vedno polna usta, da je treba v prvi vrsti malemu obrtniku pomagati. Kaj tacega se more samo v Ljubljani pripetiti, kajti v drugih zbornicah bi ne bili taki „svetniki“ kakor so zgoraj imenovani niti 24 ur brez nizaupnice. A kaj hočemo, „disciplina“ jih veže! Raje pozabijo sebe in svojega bližnjega, samo da ustrežejo možu, ki jih opazuje z bistrim očesom. In ako se opazuje, kako pokorno in mehkično vzdiguje roke, se nam zdi prav, da te gospode pelje prihodnji predsednik trgovske zbornice v Gradaščo in jim nakaže mrzle polive.

Prememba volivnega reda v trg. in obrtni zbornici. „Slov. Narod“ v 263. številki omenja, da je bil sprejet „hvalevreden predlog napredne večine“, da se osnuje posebna kategorija in da bo s tem ustrezno želji malih obrtnikov, ker bodo v bodoče volili ti mali obrtniki cele štiri svoje zastopnike. No sedaj bo rešena mala obrt, seveda od istega dne, ko bodo prvi mali obrtniki volili svoje štiri zastopnike v trg. in obrt. zbornico! „Slov. Narod“ se zaganja v „klerikalno žlobudro“, ki sliši na ime Kregar, zato ker je ta sahteval naj ima volilni red demokratskega značaja. No, gospodje, to že zdavnaj vemo, da ste že zdavnaj pozabili vse, kar po demokratičnem diši. Bolj odkrito povedal je Pirček iz Kranja, ko ga je „klerikalna žlobudra“ vprašala, kako mislijo volilni red premeniti. Odreza se je: „Kakor nam pa še“. Torej to je tisto načelo, po katerem dela „narodnonapredna“ stranka. Da ji le „paše“, pa je dobro in akoravno potem tudi sto in sto malih obrtnikov prepada. Gospodom je gotovo tasno postalo, kajti vidijo, da tudi obrtniki ne marajo tistih, ki na shodih grmijo, če pa je v kaki višji korporaciji kaka važna zadeva zadevajoča se mala obrtnije na dnevnem redu, grejo pa raje na lov. Da so naši liberalci kakor sploh liberalci celega sveta pokorni sluge zlatega teleta, je predobro znano. Vlečejo z velikimi kapitalisti, kar se tudi v naši trg. in obrt. zbornici jasno vidi. Gospodje imajo vedno na jeziku izgovor: „Za to veš davka plačajo“. Seveda tega ne premislijo, da ako veš davka plačajo, imajo tudi večje dohodke, torej so bolj brez skrbi za svoj obstanek, nego manjši, ki živi takorekoč iz rok v usta. Kaj n. pr. je treba pri nas še več storiti za veliko industrijo, kakor se je storilo in kar gospodje industrijalci sami store? Ti so v Avstriji izvršino organizirani v svoji industriji, ki zvezi in pri vsaki priliki se pokažejo solidarni. Sedaj imajo že skoraj po vseh krol. novinah svoje podružnice. Ko bi bili mali obrtniki tako pametni in bi isto storili,

Dalje y prilogi II.

potem ne bi sedeli v trg. in obrt. zbornici gg. veliki podjetniki Zupančič, Majdič Vinko i. t. d. izvoljeni od malih obrtnikov, ki pa ne plačajo pet ali trideset kron davka od svojega podjetja, marveč na stotine. — Volilo se bo torej v prihodnje tako le: veliki industrijalci 2 zastopnika, srednji obrtniki 6 zastopnikov in mali obrtniki, ki plačujejo najmanj 5 kron davka, pa 4 zastopnike. Sploh smo pa radovedni, kako može bo ravno narodno napredna stranka kandidirala v skupini, ki plača najmanj 5 kron. Ali bi ne bilo mogoče kandidirati v tej skupini velikih podjetnikov: Zupančič, Majdič, Rakovec in Lenarčič? Gotovo bi bili to najprikladnejši zastopniki malih obrtnikov, ki plačajo najmanj 5 kron davka. Vendar upajmo, da se mali in srednji obrtniki še v pravem času prebudijo in potisnejo volike podjetnikov tje, kamor spada je zraven pa tudi list „Slov. Narod“, ki hoče delati reklamo za liberalce, češ, da je „napredna“ večina napravila velikanski čin s tem, da je dala malim obrtnikom pravico, da smejo cele štiri zastopnike voliti v zbornico, katera se imenuje trgovska in — obrtna!

„Slovenska ljudska stranka.“ O tem piše celjska „Domovina“: Katoliška narodna stranka na Kranjskem je izdala poziv, naj se razmišlja, kako se osnuje velika slovenska ljudska stranka. Povabila je rodoljube, naj razmišljajo o stvari in povedo svojo sodbo o tem predlogu. „Slovenec“ je otvoril javno anketo o tem perečem vprašanju, katero je ravno zdaj bolj kot kdaj prej potrebno, da se stvarno in brez strasti razpravlja. Slovenski narod stoji brez dvoma v dobi, ko mora zbrati vse svoje sile, da si zagotovi obstanek in bodočnost. Žalostna dejstva, ki se pojavljajo zadnji čas v našem narodnem življenju, morajo zbuditi vsakega rodoljuba k premišljevanju. „Domovina“ nato ponatiskuje nekaj izjav iz naše ankete. — Dobili smo te dni še mnogo izjav, katerih eno priobčujemo danes na uvodnem mestu. Ostale pridejo se na vrsto.

Češki trgovski tek proti jugu. „Vidensky Merkuri“ prinaša s Kranjskega uvodni članek, v katerem vabi mlade češke trgovce, naj se naselijo med Slovenci. Dopolnilnik dokazuje, da Slovenci vsled pomanjkanja trgovskih šol ne morejo doseči dovolj trgovske izobrazbe in se posvečujejo bolj drugim študijam, dasi je pričakovati, da se trgovina zelo povzdigne. Nasproti je pa na Češkem preveč mladih trgovskih sil, ki ne morejo najti več mesta. Zato vabi „Vid. Merkuri“ češke trgovce, naj se spuste doli na jug in nasedejo trgovska mesta. List pravi: Zgodi se mnogokrat, da Slovani v slovanskem svetu ne sprejmejo tako, kakor bi pričakovali, ali to nas ne sme ostrašiti v boju za zboljšanje našega stanu. Mi moramo svoje slovanske brate s svojo vztrajnostjo k temu privedi, da se bodo bolj držali vzajemno slovanske trgovine in se emancipirali od tujih tovarn, trgovcev in posredovalcev. To bodi vodilo češkemu trgovskemu napredku: „

Lovska fantazija dr. Tavčarjeva vidi čudne stvari. Glede od njegovega sina obstrljenega in včeraj umrlega Rasmana z Jesenice piše o nas, da se „Slovenec“ „zale-tava v tragični dogodek“, da „vpije in piše in bljuje okoli sebe“, in da se „sčasoma ta dogodilja izpremeni v katoliških možganih v največje politično zločinstvo, katero je dr. Tavčar zakrivil po svojem sinu“. Vsakdo, ki je „Slovenec“ čital, mora vedeti, da to ni res. To je dr. Tavčarjev politični „Jäger-leitner“. Poročati moramo vendar, če kdo koga obstrelil, saj to je naša časnikarska dolžnost. Koliko manj važnih stvari poročamo vsak dan! Ča je pa „Narod“ moral dogodek zamolčati, nam le kaže, da to ni „Slovenski Narod“, ampak „Tavčarjev Narod“, glasilo ene same osebe, vezano, od viano popolnoma od samovolje enega človeka, katerega glavni namen ni časnikarsko poročanje, ampak le služba osebnim aspiracijam enega človeka. Če ima „Narod“ za tvornico na ustih v takem nepolitiznem vprašanju, kako je vezan šele v politik! Dr. Tavčar se jezi, ker smo svetovali, naj dá svojemu sinu v roke namestu puške slov-

nico in matematiko. A bilo bi treba gotovo tudi prirodoslovja, da bo razložil divjo kozo od človeka! „Narod“ izjavlja, da „dr. Tavčar in njegova rodbina odklanja enkrat za vselej vsako, tudi najmanjšo obzirnost od strani Slovencev“. Dobro, zato pa mi vprašamo dr. Tavčarja kot člana c. kr. dež. šol. sveta, kake nazore ima on o šolski nedeljki in maši in ali za njegovega sina ne velja postava kakor za druge? Namesto da se je zaganjal v veroučitelja, ki zahteva disciplino, bi bil boljše storil, ko bi pazil na svojega otroka, da bi bil pri šolski maši v nedeljo namesto na lovu. To velja tudi za druge, vedno številnejše „gimnazijske lovce“.

Čudna odločnost. Dr. Triller v mestnem svetu in Hribar v trgovski in obrtni zbornici — oba gorita za čast slovensčine na bohinjski železnici. A čudno je, da ta dva velika narodnjaka ne gorita tudi za čast slovensčine na dolejški železnici. Že tolikokrat smo grajali, da so na voznih listkih dolenjske železnice samo grozno spakedrana nemška imena slovenskih krajev. Prijeli smo tudi naravnost dr. Tavčarja, ki je v upravnem svetu te železnice, a zastoni, kajti tu je s Švegljem skupaj, in proti temu kolegu dr. Tavčar vedno le molči. Naj torej dr. Triller in Hribar pokažeta svoje rodoljubje s tem, da pobarata tudi svojega Tavčarja, kdaj bo dolenjska železnica dobila slovenske vozne listke!

„Rodoljub“ preneha. Včeraj došli „Rodoljub“ naznanja, da z novim letom preneha izhajati, češ, da je postal „Rodoljub“ več ali manj nepotreben. Mi pa pravimo, da je bil vedno nepotreben, zato ga je kmečko ljudsko vrglo na smetišče, kjer je žalostno zmrznil.

Janičarji uče pravičnost. Izdajska družba odpadnikov zlorablja tudi pastirski list avstrijskih škofov proti naši stranki. In sicer piše glasilo slovensko - nemške zveze: „Cesar vlada po svojih organih in organ njegove vlade na Kranjskem je deželni predsednik, ki reprezentuje torej pri nas „bogopravno avtoriteto“. Po naukih škofov bi bili torej naši klerikalci dolžni spoštovati deželnega predsednika in se ga zvesto oklepati. Tega v zadnjem času nismo opazili. Ali je morda baron Hein izgubil „bogopravno avtoriteto“? — Lakaji so šli predaleč v svoji gorečnosti. Proti cesarjevi avtoriteti se ni nikdar vzdignila naša stranka in reprezentanta cesarjevega spoštuje v vseh stvareh, v katerih nam predstavlja voljo vladarjevo in državno pravičnost. A ako naša stranka kritikuje uradnikovo delovanje, ako zahteva popolno nepristranost vlade, ako zahteva, da se po državnih osnovnih zakonih spoštuje slovenski jezik, ako izvršuje ljudstvu od vladarja dane konstitucionalne pravice, tedaj dela za korist domovine. Dalje pravi „Narod“: Škofje uče, da bi morale biti stranke dobrohotne in popustljive druga do druge in nikdar bi ne smele strastno javno nastopati. Tega nauka se naši klerikalci najmanj držé! To nam dokazujejo njih politični shodi in zlasti nastopanje v deželnem zboru.“ „Slov. Narod“ pa pozablja, da je katoliško-narodna stranka v defenzivi proti nasilnosti izdajske zveze, katere geslo je: Liberalcem groš, klerikalcem knof! Zastopnica ogromne večine ljudstva je od ohole maloštevilne peščice vsiljeni boj, katerega mora po svoji dolžnosti izvajati. Kako je pa to, vprašujemo mi liberalce, da se vne ravnote po škofovskih naukih? Ali vi ne sramotite škofa pri vsaki priložnosti? Ali ne objavljate v svojem glasilu sramotilnih člankov na katoliško cerkev, ki so tako sirovi in tako neumno zlagani, da že kažejo na vašo popolno umstveno in moralno dekadenco? Ali vi ne napadate besno katoliške organizacije, katero škofje priporočajo! Da se razumemo popolnoma, vam povemo, da smatramo za dolžnost vsakega poštenega človeka, pomagati, da pride čimprej liberalna janičarska družba ob ves vpliv v javnosti.

— **Mesarji in mesne cene.** „Narod. gospodar“ piše pod tem naslovom: Mesarška zadruga na Dunju zahtevala je od vlade, naj se takoj prepove izvoz živine, ker bodo sicer mesarji brez vsakega ozira še zvišali

cene mesa. Če se pregledajo dunajska — ali drugod — tržna poročila, in se vidi, da je cena živine prek in prek padla, se moremo le čuditi drznosti dunajskih — mesarjev, da stavijo tako nezmislno zahtevo, kakor je izvozna prepoved, ter še pri tem grozijo, da sicer mesne cene zvišajo. Take prozorne agitacije, ki so se rodile na Dunaju, segajo celo do nas, bi morala vlada pad prepovedati. Sicer pa vemo, kam pes tace molli: mesarji se bojijo, da bi se moglo od strani konsumentov zahtevati na podlagi nizke cene, ki jo ima živina, tudi primerno znižanje mesnih cen, — in to hočejo preprečiti s svojim krikom in vikom.

— **Občinske volitve v Zagrebu.** Že včeraj smo poročali, da je v I. razredu zmagała opozicija. Izvoljenih je šest kandidatov „neodvisnega meščanstva“ in dva iz Nikolčeve kompromisne liste gg. Gavella in Arnold, ki sta pa takoj po volitvi izstopila iz kluba dosedanje večine obč. zastop. „Hrvatsko pravo“ nič kaj ne veruje v zmago opozicije, češ, da je bila mogoča le po dogovoru „Obzorašev“ z vlado in da so med izvoljenimi člani — mažarske kazine! Tudi pri včerajšnji volitvi v II. razredu so zmagali kandidati „neodvisnega meščanstva“ proti sedanji magistratni večini. Danes voli III. razred.

— **Težavna aretacija.** V Medvedah je hotel vzeti vozni listek na tuje ime se glasila legitimacijo neki Moše iz Smlednika. Navzoči orožnik ga je pozval, naj se legitimuje. Ker pa Moše tega ni hotel storiti, ga je orožnik hotel aretovati; a Moše se mu postavi po robu. Niti s pomočjo dveh železniških uslužbencev ga ni bilo mogoče zvezati. Selo ko je došla druga orožniška patrulja, so ga zvezali in odpeljali v Ljubljano.

— **Radodarni deserter.** Pred dvema tednoma je od 17. pešpolka v Celovcu desertiral sin nekega premožnega posestnika, ki je nedavno podedoval 6000 kron. Te dni je poslal na poveljništvo pismo v katerem je bilo 100 kron, od katerih naj se plača one erarične stvari, katere je vzel seboj, ostaneke naj se pa porabi „za dobro večerjo moštva stotnije“. V pismu naznanja, da se je izselil v Ameriko.

— **Skriven zakon.** Iz Aleksandrije nam pišejo: Neki Avstrijec, pa ne Slovenec, se je zapletel v zanjke mlade Italijanke. Silila ga je vedno, da naj se poroči. V tem so jo izborna podpirale tri njene tete. On je tudi imel voljo vzeti jo v zakon. Ker mu pa g. župnik v domovini ni poslal radi gotovega zadržka potrebne listine, ni mogel tu postavno skleniti zakona. Hotel je iti domov, da bi zadostil vojaški dolžnosti. Tedaj pa so nevesta in tete, v strahu da se več ne povrne, skupno napravile nanj obupen napad — hujšega kakor Japonci na Port Artur — in ženin, ki ni junak Steselj, je bil popolnoma premagan. Vdal se je in sklenjeno je bilo, da se na praznik Vseh svetnikov obhaja poroka v cerkvi sv. Katarine. Ni mi znano, ali si je sam izmislil ali mu je kdo nasvetoval: kako naj obhaja svojo poroko. Način poroke pa je bil sledeči: Svatje, ženin in nevesta z dvema pričama so prišli na praznik Vseh svetnikov v cerkev sv. Katarine jutraj ob 6 uri. Ravno mej povzdigovanjem reče ženin v veliko začudenje in strmenje ljudi na glas tako le: Prisezem pri Bogu, pričujočemu v mašnikovih rokah, da te vzamen za ženo. Podobno stori nevesta in na to odidejo. Mašnik, ki ni bil župnik in tudi ne pooblaščen, ni vedel kaj pomenja šum v cerkvi. „Novoporočenca“ sta pa le s svati nad vse slovesno obhajala svojo „ženitnino“.

— **Dr. Laginja v Ricmanjih.** Po tržaškem „Novem Listu“ smo te dni posneli, da se je dr. Laginja mudil v Ricmanjih. „Naša Slega“ sedaj poroča, da dr. Laginja ni bil v Ricmanjih, ampak, da je le v Trstu govoril z nekaterimi Ricmanjci, to pa v svrhu svoje privatne informacije.

— **Veselice.** Jutri priredi „Kat. slov. izobraževalno društvo v Ribnici“ ob pol štirih popoldne v prenovljeni društveni dvorani igri: „Urban Smukova ženitev“ in „Vaški skopuh“. Med presledki udarja ženski tamburaški zbor iz Ribnice. — „Prostovoljno gasilno društvo“ v Ledinah priredi jutri veselico na Razpotju pri Ledinah v gostilni gosposdične Julijane Šubic. — Narodna čitalnica v Cerknem priredi jutri veselico povodom svoje 35 letnice.

— **V Smarjetu** bo prihodnjo sredo, 23. t. m. sestanek „sod. ss. Cordis“ novomeške dekanije. Sosedje, bližnji in daljni, dobro došli.

— **Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani** je vplačala tvrda Ivan Perdan zopet znesek edentisoč kron kot delež pripadajoč naši družbi iz prodaje družbinih vžgalic. Podpirajte rodoljubne Slovence, zavedni Slovenci te podjetje in razširjajte porabo družbinih vžgalic, saj ima družba do danes od teh vžgalic že 14.400 kron prispevkov.

— **Veselica v Domžalah** Vabilo k veselici, katere priredi „Katoliško izobraževalno in podporno društvo“ v Domžalah, v nedeljo, 20. novembra t. l. na prostorišču g. tesarskega mojstra Fr. Ra v n i k a r j a. Pri veselici sodeluje iz posebne prijaznosti slavna domžalska godba. Začetek točno ob 4. uri popoldne. — Vstopnina: Sedeži I. vrste 1 krona, II. vrste 60 vinarjev, stojišča 40 vinarjev. — K obilni udeležbi vabi najljudnejše — odbor. — 1. V. Parma: „Mladi vojaki“, koračnica, igra godba. 2. Anton Foerster: „Planinska“, poje moški zbor. 3. I. Ivanovici: „Zdihljeji“, valček, igra godba. 4. P. H. Sattner: „Pogled v nedolžno oko“, poje moški zbor. 5. K. Nemrawa: „Potpourri slovenskih narodnih“, igra godba. 6. P. H. Sattner: „Na planine“, poje moški zbor. 7. Mlini pod zemljo ali Zadanje ure paganstva v Rimu. Igra v petih dejanjih. Po Werner-Mehlerju priredil dr. G. Pečja k.

— **Imenovanje.** Viš. g. Pavel Ufednišek, c. kr. morn. kupnik, i. t. d. imenovan je apostolskim protonotarjem s pontifikalijami.

— **Lovska sreča.** V Doljni Košani je 17. t. m. Jožef Dolgan ustrelil enega divjega kozla.

— **Odlikovanje.** Nj. Svetost papež Pij X. je podelil težko obolelemu glavnemu uredniku korespondencije „De Informations“, g. Josipu Gratu, viteški križec reda sv. Gregorija Velikega.

— **Sola v Čatežu** se razširi v dvo-razrednico.

— **Predavanje.** Jutri ob 3. uri popoldne predava pri g. Gabrijelečiču na Brezjah ravnatelj „Kmetijske družbe“ gosp. Pirc o mlekarstvu.

— **Cesaraki namestnik Hohenlohe** v Trstu napravila vedno nove usluge sedaj v Trstu vladajoči italijanski stranki. Sedaj je v nasprotju z dosedanjimi odločbami namestništva odločil, da v III. vol. razredu uradniki drž. železnice in drž. sluge nimajo volilne pravice. Veliko veselje v Izraelu! Ali se tako rešuje avstrijsko misel v Trstu?

— **Ženo, mater in otroka izgubil** je v treh tednih črevljar Knez v Jaršah. Najprej mu je umrla žena; ker ni imel postrežbe, mu je stregla mati njegova. Ta se je pri pogrebu prehladila in je v osmih dneh umrla. Zdal mu je umrl še otrok.

— **Uboja.** Dne 13. t. m. je zabodel 40letni hlapec Jakob Podbevšek iz Laz 21letnega krojaškega pomočnika Franca Pencelja iz Gorenjske Tuhinje, da je v 2½ ure umrl. — V novomeški okolici so ubili 20 let starega hlapca Franca Goloba. Kot sumljive tega dejanja so orožniki aretirali brata Jožefa in Franca Bartla in Jožefa Goloba.

— **Imenovan** je g. Dragotin Pribil za definitivnega vadičnega učitelja v Kopru in za šolskega nadzornika v Labinu.

— **Kmetje in ljubljanska mesarska zadruga.** Piše se nam z dežele: V Sloveno je bilo brati, da je mesarska zadruga v Ljubljani se izjavila, da niso cene živini tako padle, kakor se splošno meni. Mi kmetovalci pa vemo, da je živina padla v ceni vsaj za jedno četrtino. Semnji so kar prenapolnjeni. Kupovalcev pa malo. Mesarji se kar norčujejo iz kmetovalcev, ker ponujajo za živino smešno nizke cene. Prišči se niti po 72 v kg ne morejo lahko prodati. Najrajši kupujejo mesarji „na dež“. In takrat plačajo navadno 100 kg po 56 — 60 kron. Se slabše, ceno imajo mali prišči. 5—6 kron jeden komad. Kako more kmetovalec obstati pri taci cenah! Kar ima naprodaj, nima cene, kar pa kupi je drago.

— **Črni vrh nad Idrijo.** Črnovrške občinske volitve so bile sklicane na dan 16. novembra, a so preložene na dan 23. t. m. Ljudje se vprašujejo, čemu to? Zato, ker je županstvo razglasilo volitev, ne osiraje se na to, da glavarstvo še ni rešilo reklamacij. To izpremembo je županstvo naznanilo šele 15. t. m., dasi mu je bila znana že 13. novembra. Vsakemu se tudi čudno zdi, zakaj trajajo volitve od 7. ure jutraj do pozne noči, tako da pride prvi razred šele ob pol 10 na vrsto. Vse to se je zgodilo iz tega namena, da bi se volivci zbagali in ne udeležili volitve. Radovedni smo tudi, kdo bo v pozni noči vzdrževal red, ko so pobalinski napadi prišli tako v navado, da človek skoro pri belem dnevu ni varen. Rasgrajadi dobro vedo, da se jim ni bati nobene kazni, ako se le med liberalce prištevajo, oziroma pri županu popivajo. Dokaz: Županov hlapec je napadel brez povoda mirnega fanta pred županovo hišo z nožem in ga na glavi z nožem ranil. Župan je to videl, in vpkojeni orožnik je napadenemu izpiral rano. Napadalcu se ni nič žalega storilo in nikdo se ni več brigal za napad. Podobnih slučajev vemo še več. Ako pa ubog kmet pusti na cesti voz z živino in se oddalji le tri korake, že ga zagrabi roka pravice in obdutno kaznuje. To prizanašanje gotovim rogovilem je krivo, da je nekdo pretečeno nedeljo metal debelo kamenje skozi okno v hišo g. Filipa Radolfa, kjer je bilo zbranih nekaj mož katoliške narodne stranke. Vao stvar ima v rokah državno pravdnštvo, ker bližje se ne

pride lahko do pravice. Pri županu se gode, pleše in razgraja cele noči, ne glede na licenco in policijsko uro. Kaj bo z mladino? Zadnji čas je, da se razmere izpremenijo.

— **Ogenj.** V četrtek, 17. nov., je nastal ob 10 dopoldne ogenj v Dolenji vasi pri Mirni peči. Pogorelo je trem gospodarjem osem poslopij z vsemi pridelki. Rešili so samo obleko in živino. Zažgali so otroci. Gasilno društvo iz Mirnepeči je s svojo novo, izvrstno brizgalnico zabranilo, da se ni ogenj razširil na ostalo vas. Veliko rasprotnikov je imelo gasilno društvo, ko se je ustanovilo pred dvema leti. Sedaj so pa spoznali vsi, kako koristno je tako društvo.

— **Mraz.** Tudi po Dolenjskem je zvečer 16. nov. sneg pobelil zemljo. Ponoči so tla kar zamrzajena. Čez dan se na solčnih krajih otaja.

— **Predavanje** bo jutri v Medvodah.

Izpred sodišča.

Katehet pred sodiščem.

Dne 16. novembra je stal pred sodiščem tukajšnji g. katehet. Varok je bil naslednji:

N-ka mati in hči sta imeli na stanovanju 20 učenk. G. katehet je vvedel od učenk, da se je v tej hiši v sobi, kjer stanujejo učenke, plesalo, da so celo tri učenke plesale; k hčeri so prihajali laški delavci ter se s njo vpičali učenk pogovarjali, se je dotikali, po noči je hodil k nji njen soročenec; večkrat je zelo pozno v noč prišla domov i. t. d. Učenka 5. razreda, hči nekega strastnega liberalca je celo pravila, da so doma govorili, da je dekle v drugem stanu. Ko se je gosp. katehet posvetoval o tem s tukajšnjimi gg. duhovni, je poklical k sebi v sobo mater onega mladoletnega dekleta, ter ji povedal, kaj govore ljudje o hčeri in kaj govore učenke o dekletu. Rekel je, da naj se opraviči in dokaže hčerino nedolžnost.

Mati pa vse to doma pove hčeri. Hči si vzame dr. Trillerja in toži g. kateheta.

Obravnava je bila 16. t. mes. Sa pred obravnavo pa se javno izrazil sodnik Rešek: „Gosp. katehet, za vas pa stvar zelo slabo stoji“. Priče proti g. katehetu so bile: mati in hči in neko drugo dekle, ki je prišlo k g. katehetu nalašč zato, da bi ga v besedi vjelo. Sveda je gosp. katehet to nastavljenost past spoznal in se ni vjel. Tudi g. župnik Sinkovec, kaplan Zaplotnik in g. spiritual Nadrah naj bi bile priče proti g. katehetu. Vendar so ti opirali se na § 151. pravnega reda odklonili vsako pričevanje.

Materi je bila dana prisega. Izjavila je, da g. katehet ni nišesar v sobi nji govoril o šolskih otrocih. Tožnica je tudi prisegla, da ji je neki gospod pravil o njenem stanu. Dotična oseba pa se ni zaslislala.

Izmed 10 sebi v sagovor od sodnije povabljenih oseb je sodnik dopustil le dve: Romanovo hčerko, ki je stara 10 let, in ki je pravila g. katehetu o vsem tem. V začetku je dobro govorila. Ko pa je začel g. adjunkt in potem še zagovornik (dr. Novak) nad njo kričati, se je dekle začelo jokati in postalo vse zmešano. Toliko časa so jo izpraševali, da so zvedli, kar so hoteli.

Druga priča (za kar g. katehet ni vedel) je bila sama tožena; in le to je odbral izmed drugih devetih. Ta je dobila le eno glavno vprašanje, ki ga je zanikala. Prisega se ji ni dopustila.

Konec: Gospod katehet je bil obsojen (100 kron). — Razlog: Da se nima nič vmešavati v to, kako drugi živijo; da ni prav, ker je mater k sebi poklical in ne hčere same, ter nji javno mnenje o hčeri povedal; da ker ne spada med farno duhovščino, ne sme imeti nič skrbi za javno moralo, da ga stanovanja učenk ne smejo nič brigati itd.

G. katehet je vložil pritožbo ničnosti proti selej obsodbi v vsem obsegu.

Tožiteljica je bila pred več meseci izključena iz Marijine družbe; k tožbi so jo zelo silile izključene članice Marijine družbe in kovač (vulg.) Gšper.

Ljubljanske novice.

V proslavo Brezmadežne priredi jutri „Moška Marijina družba“ v Križankah v Ljubljani jubilejno slavnost s sprevedom. Začetek ob pol 4. uri popoldne. Spored: V križevniški cerkvi se zbere duhovščina s presviti. knezoškofom in moškimi udeleženci, odkoder se razvije po Gosposkih ulicah spreved z Najsvetejšim in kipom Brezmadežne v uršulinsko cerkev, kjer bo 1. Govor. 2. Pete litanije. 3. Blagoslov z Najsvetejšim. Petje v uršulinski cerkvi oskrbje iz prijaznosti častite gospe uršulinke. Po cerkvenem opravilu se vrača spreved v istem redu po Vegovih ulicah nazaj v Križevniško cerkev, kjer bo sklepni blagoslov. Člani povabljenih druht pridejo s svojimi znaki in imajo prizgane sveče. V slučaju neugodnega vremena se vrši le cerkvena slovesnost v uršulinski cerkvi ob pol 5. uri. K najobilnejši udeležbi vabi

odbor Moške Marijine družbe.

80letnico svojega rojstva praznuje jutri velespoštovani stolni dekan pred. gospod Andrej Zamejco. Velika je vrsta njegovih zaslug za cerkev in domovino, zato nam še vedno delavnega visokozaslužnega slavljenca Bog še dolgo vrsto let ohrani!

G. kr. komorni virtuozi Fran Ondříček bo v soboto, dne 3. decembra v Ljubljani koncertiral. Koncert bo priredila „Glasbena Matica“.

Poročena sta bila danes v cekvi Srca Jezusovega p. Milovan Mirovič z gđ. Josipino Globočnik, bivšo učiteljico.

Pogreb Resmanov V silnih mukah v dež. bolnici umrlega 19letnega lovkega gonjača Resmana prepeljejo na prošajo starišev jutri z opoludanskim vlakom na Jesenice. Prepeljava je poverjena g. Doberletu, ki mrtveca takom jutrišnjega dopoldne prepelje na kolodvor. Na Jesenicah bo takoj po dohodu vlaka pogreb.

Umrli je v Gosposkih ulicah št. 3 hčerka črevljarskega mojstra gosp. Kunsta, gđ. Alojzija Kunst. Pogreb bo v ponedeljek ob 1/5. uro popoldne. Naše iskreno sožalje!

Nova akoljska družba. Tukajšnja „Kreditna banka“ namerava ustanoviti akoljsko družbo, ki naj bi zgradila tovarno sa izdajanje ledu.

Zanimiva rokoborba. Danes se je predstavi v našem uredništvu gosp. Franco Giuseppe „campione Veneto di lotta“. Naznanil nam je, da se bo jutri zvečer boril z zmagovalcem današnjega večera. Danes bo odločilni boj za prvenstvo med gg. Tomaševićem in Kubo. G. Franco odločno pravi, da ne pojde nobeden od teh dveh iz Ljubljane kot zmagovalcev, ampak, da bo on prevzel njegovo slavo. Bomo videli, če bo res. Borba bo v „Narodnem domu“.

Posvečevanje zvonov. Danes je presviti gospod knezoškof Anton Bonaventura Jeglič posvetil v Samasovi livarni 10 zvonov. Od teh je namenjenih 7 za Kranjsko (Stopiče, Žužemberk, Preloka), 2 za Štajersko in 1 za Slavonijo.

V deželno blaznico so peljali sinoči Jernej Čermelj, prodajalec sadja v Vegovih ulicah št. 8. Zmešalo se mu je valed preobite pijske.

Repertoar slov gledališča. Jutri, v nedeljo, dne 20. t. m. sta dve predstavi in sicer popoldne ob 3. uri kot ljudska predstava ob znižanih cenah prvič v sezoni velika burka s petjem „Šivilja“ z gospo Danilovo v naslovni vlogi; zvečer pa tretjič v sezoni „Lohengrin“. — Ker se ima vže prihodnji teden uprizoriti nova opereta „Dijak prosjak“, je morebiti nedeljska predstava „Lohengrin“ poslednja predstava te velike opere v tej sezoni. — Kot drugo noviteto za prihodnji teden pripravlja se drama „Mladost“.

Odlikovana domača tvrdka. Pivovarna G. Auerjevih dedičev je dobila zopet eno odlikovanje. Na razstavi v Londonu v takozvanem „Crystal Palace“ je dobila največje priznanje časten križ in zlato kolajno.

Miklavžev večer priredi pevski klub poštnih in brzojavnih uslužbencev v Ljubljani dne 5. decembra 1904 v dvorani „Puntigamske pivnice“, Turjaški trg št. 1, prvo nadstropje.

Šipe pobli. Včeraj zvečer se je Josip Fortuna, delavec, napil. Ker mu niso hoteli dati več pijske v Aurovi gostilni, je na Dunajski cesti začel razgrajati ter razbil tudi več šip. Konec razgrajanju in pobijanju je naredil policaj.

Popihal jo je včeraj postopač Iv. Zabjek. Miha Kasper mu je dal 11 K denarja, da bi šel z vozom iskati nekaj blaga na kolodvor. Zabjek je voz popustil na cesti, z denarjem v žepu pa neznanu kam odšel.

Izgubil je Matevž Stergar črno denarnico s 4 kronami in nekaj drobiža.

Starinske najdbe. Na vrtu stare bolnice kopljejo jarke za deželni muzej. Dobili so ondi starinske stvari: vaze in stare posode.

K ognju na Starem trgu. Hša, v kateri je predvečernjim pogorel del oprave dež. sod. svetniku g. Potratu ni, kakor se je prvotno govorilo last gospe Mühleisnove, ampak gospe Fiore Rudolpheve.

Vrnil se je v vojašnico vojak 27. pešpolka Janez Bokal, katerega so že par dni pogrešali.

Zidarska dela. Zelo ugodno vreme je nastopilo za nove stavbe, ki se zdaj teme hito suše; z delom pa se hiti, kar je še zidarskega. Tako vidimo na Del Cottovem svetu stati dve vili, t. j. Hubertovo in Ter. Potokar. Pred Kozeljjo ometavajo nove hiše; v Dalmatinovih ulicah dogotovili bodo kmalu stolpič na voglu A. Deghenghijeve hiše. V gramezni jami je dograjeno skladišče večjega obsega za hranitev raznega orodja. Dogradili in tudi že pokrili so Klemenčev enonadstropno hišo v Skofjih ulicah. Trg pred Sv. Petra cerkvijo so zravnali, železno ograjo in kamenito podetavo pa odstranili; ves prostor se pozneje primerno opleša z nasadi. Hša A. Kasega v Skofjih ulicah je tudi vsa označena in pokrita. Na novih cestah in ulicah na škofjih stavbiščih so že napeljali vodovod in električno razsvetljavo.

Poslopje hotela „Union“ je nad polovico ometano in označeno, kmalu dogotove tudi kupolo. Asfaltni trotoar so dogotovili pred poslopjem mestne branilnice, na prehodih Miklošičeve ceste pa so napravili iz kamnitih kosov tlak. V Sodnijski ulici je dr. Požarjeva hša že dograjena in tudi pokrita. Zgradba A. Breznikove vile na Del Cottovem svetu je dospela do polovice in bo do zime dovršena. S tlakovanjem Dunajske ceste ki je letos izvršeno do Sodnijskih ulic, bodo prihodnje leto nadaljevali. V Strelških ulicah delajo kanal. Delavci zapuščajo že počasi Ljubljano zlasti Farlani in Goridani.

Prememba posesti. Vvračati mojster g. Ivan Adamič je za 17000 kron kupil hšo „Pekovskega društva“ na sv. Petra cesti št. 33.

Opozorjamo na današnji inserat g. Alojzija Rasbergerja, kateri je otvoril svojo novo restavracijo na sv. Petra nasipu št. 37.

Telefonska in brzojavna poročila.

Občinske volitve v Kamniku.

Kamnik, 16. nov. V tretjem razredu zmagali z veliko večino 110 glasov. Danes v drugem vred bo, pritisk liberalcev nečuten. Meščani večinoma s nami, zunanji: Apfalter, Prachnikar, Grassi, Schmidinger proti nam. Jeden veljaven naš glas liberalna komisija zavrgla. Zreb odločil tri naše, tri liberalce. Vložimo pritožbo. Našim meščenom slava!

Dunaj, 19. nov. V današnji seji državnega zbora je italijanski poslanec dr. Tombo si zavračal Ederja. Zhteval je laško vneučilišče v Trstu. Podpredsednik Kaiser in Körber sta zavračala Pernerstorferjeve napade na dinastijo in cesarja, ki so povzročili cgošenje cele zbornice. Körber je dejal, da se vsakdo osmeši, kdor napada vzvišeno in tudi v tujini visoko spoštovano osebo avstrijskega cesarja. Podpredsednik je izrekel Pernerstorferju ukor. Zbornica je ploskala obema govornikoma. Dr. Demel je govoril za odpravo slovanskih vsporednic v Sleziji. Pernerstorfer je odgovarjal Körberju, a še nekoliko milejše. Dejal je, da soc. demokratov ne bo nihče vstrašil kritizirati ono, kar je za kritizirati. Tudi Habsburžani naj imajo pravico prosto izražati svoje politično mišljenje, a potem se mora odpraviti § 64., ki pravi, da se nadvojvod ne sme kritizirati. Körber vzdržuje tudi napram tej izjavi svoj protest. Sternberg izjavi, da včeraj kot dober patrijot ni nameraval napadati nadvojvod. Hrup. Vsenemci upijejo na Sternberga, da danes bojazljivo včerajšnji govor preklicuje. Iro mu kliče: „Komedijski“. Sternberg skoči proti Irotu. Prihodnja seja v torek.

Dunaj. Jutri ob 4. uri popoldne gre odbor nemške četvice h Körberju. Körber išče tudi dotike s slovanskimi strankami.

Maribor, 19. nov. Pri sv. Petru niže Maribora danes umrl župan Alojz Velebnik. Pogreb v ponedeljek ob 9.

Maribor, 19. nov. Morilec Majc eni je obsojen na vešala.

Bupimpešta, 19. nov. Na predlog Kóšutov so iz. lile vse opozicijske stranke skupen odbor, ki bo vodil priprave za boj proti vladi v prihodnji seziji. Načelnik odbora je Apponyi. Več najodličnejših poslancev namerava izstopiti iz liberalne stranke.

Pariz, 19. novembra. Iz Peterburga poročajo: Ruski car je odredil mobilizacijo druge gardne divizije. Poleg tega je pozvana na bojišče tudi lahka brigada Strelkovskega. Ta carjev odlok je velike važnosti, ker kliče pod orožje prve ruske elitne čete. To kaže, da hoče car vojsko do skrajnosti. London. Admiral Skrydlov je došel v Vladivostok. Kuropatkin namerava obiskati Vladivostok, če bodo Japoncev nekaj časa mirovali.

Bruselj, 19. nov. Včeraj so tu poizkušali novo strojno puško, ki na minuto izstrelji 1800 strelcev. Rusija je naročila 500 takih pušk.

Izgubil

se je majhen črnorjav pes, ki sliši na ime „Miško“ z znamko „Ljubljana štev. 2. Prosi se naznaniti proti nagradi 20 K, Iv Arharju pristavu juž. žel. Ljubljana, južni kolodvor. 1917 1-1

Vsaka rodbina

naj bi v svoj prid rabila le

Kathreinerjevo Knèippovo sladno kavo

kot primes vsakdanji kavni priždi.

Lepo posestvo,

25 minut od Celja ob okrajni cesti, ter ob progi južne železnice in ob Savinji ležeče, sa poletno bivanje jako ugodno, meri 34 oralov in sicer 18 oralov njiv in z žlahtnim zadnim drevjem zasajenimi travniki, 16 oralov gozda, hiša, obstoječa iz 3 sob, 2 kuhinji, kleti itd., kozolec, živinski hlevi in druga gospodarska poslopja, vse v najboljšem stanu, se pod ugodnimi pogoji

prodaja.

Natančneje pod „D 26“ poste restante Celje. 1859 3-2

Mlin

se daje v najem za več let v Domžalah.

Ima tri pare belih in en par črnih kamnov in stope. — Zraven je stanovanje, šupa, drvarnica in svinjak. 1852 3-3

Natančni pogoji se izvedo pri Franc Ogrinc v Domžalah št. 7.

Poštena, inteligentna gospica išče službe

v Ljubljani kot blagajničarka v kavarni, restavraciji ali kuhinji, event. kot prodajalka kruha ali slaščic. 1935 2

Naslov: A. Sever, Trst. Salita di Promontoria št. 10, III. nadstr.

Popolna pekarijska in prodajalna oprava

(delilni stroji i. dr.) je v Gradišči št. 10. nadstr. I. po ceni naprodaj. 1944 3-1

Najsrčnejša vošila

izrekamo naše dobrotljivi gospej

Elizabeti Lovšin.

1945

1122 100-41

Zahtevajte

brezplačno in franko moj ilustrirani cenik z več ko 600 podobami

ur, zlatega in srebrnega blaga in godbenih reči

Hanns Konrad

tovarna za ure in izvozna trgovina Most št. 955, Češko

gld. 250.

Prava amer. nik. remontoir-ura s sidro, slatim Haskopf patent v trpežnem futralu iz jelenovega usnja s eleg. verčico iz nikla in privrskom, komad

Originalni

SINGERPazite na
tvorniško znamko.

šivalni stroji.

SINGER Co. del. družba za šivalne stroje.

V Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 6.

352 20-19

Po ugodni ceni
sukneno blago pri**R. Miklauc**

Ljubljana

Špitalske ulice šte. 5.

1650 52-41

Domača slovenska trdka

izdelovatelj orgelj

Ivan Milavec

(Goršičev učence)

Ljubljana, Cerkvene ulice

se najljubše priporoča 26-28

v izdelovanje

novih cerkvenih orgelj.

Vsakovrstna popravila po najnižjih cenah

**Vinarsko in sadjarsko
društvo za Brda**

z sedežem v Gorici, ul. Barzellini 22

priporoča

prava pristna najboljša vina: sladko
rebulu, zelen, rizling, burgunder, mo-
drafrankinja in drugo, pri najzmernej-
ših cenah s točno in pošteno postrežbo.Razpošilja se tudi v svojih sodih
od 56 l. naprej na vse kraje.

Posreduje tudi prodajo sadja.

V Ljubljani sredi mesta se prodaja

dvonadstropna hišapopolnoma prenovljena, v kateri se nahaja
prodajalna, in zraven njiva 1571 m² velika.

Dalje

hiša na Glincah

s štirimi stanovanji,

okoli katere je lep, popolnoma ograjen vrt
in ima svoj lastni vodnjak.

Več se izve Sv. Florijana ulice št.

14. v Ljubljani.

1938 2-1

Posredovalec izključeni.

TRGOVINA Z MODNIM IN SVILE-
NIM BLAGOM TER POTREB-
NIM ZA KROJA-
NIM
FRENSKI
LJUBLJANA
na ogle židovskih ulic in Dvorskega
trga.Zaščitna znamka: „Sidro“
Liniment. Capsici comp.

Nadomestek za

Pain-Expellerje splošno priznana kot izvrstno bol
blažujoče mazilo; cena 80 v., K 140
in K 2 se dobiva v vseh lekarnah.Pri nakupovanju tega povsod pri-
ljubljenega domačega sredstva, naj se
jemlje le originalne steklenice v 8 at-
ljah z našo zaščitno znamko „Sidro“
iz Richterjeve lekarne, potem je
gotovo prejel originalni izdelek.**RICHTERJEVA LEKARNA**
k „zlatemu levu“ v Pragi
Elisabethgasse šte. 5 nov. 2.
Dnevno razpošiljanje.Kdor hoče s slastjo jesti
in dobro prebavljati,

1779 4 naj vžije požirek

rastlinskega „**Florian**“!
IkerjaOdlikovan na mednarodni razstavi za
živila in zdravstvo v Parizu z zlato
svetinjno in diplomom**Rastlinska destilacija**
„Flo-rian“ v Ljubljani.

Polzkusitel

Pozor!
Bolnemu zdravje!Pozor!
Slabemu moči!Pokraške kapljice in Slovonska biljevina sta danes
dva najbolj priljubljena ljudska leka, ker delujejo gotovo z
najboljšim uspehom, ter si tako pridobivajo sloves po vseh
delih sveta. Manj kot 12 steklenic se ne pošilja.**Pakraške kapljice:** delujejo proti vsem bo-
leznim želodca in črev, od-
stranjujejo krče, bolečine v želodcu, preganjajo vetrove in čistijo
kri. pospešujejo prebavo, odganjajo male in velike gliste, od-
pravljajo mrzlico in vse od te izhajajoče bolezni. Lečijo dalje
vse bolezni na jetrih in slezah. Najboljše sredstvo proti bolezni
maternice in madrona, vsled česar ne smejo manjkati v nobeni
meščanski in kmečki hiši.Naroči naj jih vsakdo pod naslovom: **Peter Jurišić, le-
karnar, Pakrac 205, Slavonija.** Denar naj se pošlje naprej
ali s povzetjem. Cena je sledeča in sicer franko na vsako pošto:12 steklenic (1 tucat) 5.- K
24 " (2 tucata) 8'60 "
36 " (3 tucati) 12'40 "
48 " (4 tucati) 16.- "
60 " (5 tucatov) 18.- "**Slavonska biljevina** se rabi z uprav sijajnim in najboljšim uspehom proti
zastarelemu kašlju, bolesti v prsih, prehlajenju, hripa-
vosti, grlu, težkemu dihanju, astmi, zbadanju, kataru, odstranjuje goste slin in deluje izvrstno
pri vseh tudi najstarejših boleznih v prsih in na pljučih.

Cena je naslednja franko na vsako pošto:

2 izvojni steklenici 3'40 K
4 " " 5'80 "
6 " " 8'20 "Manj kot dve steklenici se ne pošilja. Denar naj se pošlje naprej ali se pa povzame. Prosim,
da se naročuje samo in izrecno le pri meni pod naslovom:**Peter Jurišić, lekarnar, Pakrac br. 105, Slavonija.**Ker nameravam opustiti trgovino s knjigami in
papirjem, prodam tudi svojo**knjigovoznico**in svojo zalogo slovenskih ljudskih in mladinskih
spisov in molitvenikov.Interesentje naj se obrnejo prijazno v tej zadevi na-
ravnost na mene.

1933 3-1

Ljubljana — J. Giontini — Ljubljana.

Ravnokar je izšla knjiga:

Slovenski fantje
v Bosni in Hercegovini 1878.

Ob 25 letnice bosenske zasedbe spisal Jernej pl. Andrejka.

1930 3-3

Cena K 1.40, po pošti 20 v več.

Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg-ova knjigarna
v Ljubljani.**Denar** vsakemu, v vsakem znešku
proti malim obrestim

brez poroka in brez intabulacije

se ne dobi nikjer, ampak če hočete dobro in ceno jesti in piti, potrudite se v
A. Rasberger-jevo restavracijo v LjubljaniSv. Petra nasip šte. 37, poleg jubilejnega mostu.
Samo pristna naravna vina iz Dolenjske, Štajerske in hrvaška vina v steklenicah.

Peneča vina Šampanjec. Fini dunajski pelinovec.

1942 10-1

Puntigamsko salonsko marčno pivo.Vsaki dan okusno pripravljeni zajtrk, kosilo in večerja na izber. Mrzla
in gorka kuhinja ob vsakem času.

Finis zajtrkovalni goveji golaš samo 12 vinarjev.

Lepi prijazni prostori.

Za družbe oddeljene sobe.

Tukajšnji in enanji časopisi na razpolago. — Ker sem si naklonjenost slav. občinstva v
svojih prejšnjih prostorih, nasadnje v restavraciji Jurij Auerjevih dedičev „pri belem konjčku“
s trudom pridobil, prosim tembolj za isto, ker mi je sedaj res mogoče vsa čast. gg. goste postreči
le s dobrim pivom, s slastno jedjo in točno postrežbo. Priporočamo se za prirediteljske skupne obe-
dov, godovna gostovanja, ženitovanja in druga popivanja. Za preganjanje mačkov in drugih
tačih zverin bodem imel posebno prostoro.

Priporočaje se bilježim z odl. spoštovanjem

A. Rasberger, restavrater.**J. S. Benedikt**

v Ljubljani, Prešernove ulice

v novi zgradbi Mestne hranilnice

si usoja uljudno naznaniti, da je z dne 13. t. m.

svojo več let obstoječo

1940 3-1

modno trgovino

na Starem trgu šte. 6, in zalogo klobukov na

Starem trgu št. 4 nasproti Seunig-ove usnjarske

trgovine popolnoma opustil, ter se bosta obe trgo-

vini od 21. novembra naprej nahajali

V novi zgradbi Mestne hranilnice

v Prešernovih ulicah.

Zahvaljujem se kar najtopleje za dosedaj mi izkazo-
vano naklonjenost, ter prosim ob tej priliki vse svoje
častite dosedanje naročnike, kakor tudi p. n. občinstvo
sploh, da mi to naklonjenost ohrani tudi za nadalje v
novih prostorih, ter zagotovljam, da bom vedno postre-
gel solidno in rečno kakor do sedaj.

Z odličnim spoštovanjem

J. S. Benedikt modna trgovina in zaloga klobukov v Ljub-

ljani, Prešernove ulice, Mestna hranilnica.

Velika Miklavževa
prodaja blaga

se prične v ponedeljek, 21. novembra v zalogi blaga

A. Primožič, Ljubljana Mestni trg 25.Stalna razstava blaga vsako nedeljo do Božiča tudi zvečer
pri razsvetljavi!Od pričetka Miklavževe dobe do Božiča so cene kar največ
možno znižane in pri mnogih predmetih naravnost čudovito
nizke, o čemer se vsak lahko prepriča, ako si ogleda zalogo, ne
da bi moral kaj kupiti.Prodajalo se bo: vmerjena obleka v kartonu, perilo
za gospode in dame, kožuhovina, preproge, konfekcija za
dame; kot paletoti, plašči, bluze in krila, poslednje last-
nega izdelka, predpasniki, svileni blagi ca 5000 metrov in
številni drugi predmeti.

1939 1-1

Važno! Za Važno!
gospodinj, trgovce in živinorejce.

Naiboljša in najcenejša postrežba
za droge, kemikalije, zelišča, cvetja, kore-
nine itd. tudi po Kneippu, ustne vode in zobni
prašek, ribje olje, redilne in posipalne moko
za otroke, dišave, mila in sploh vse toaletne
predmete, fotografske aparate in po-
trebščine, kirurški aparati vsake vrste,
sredstva za desinfekcijo, vosek in paste za
tla itd. — Velika zaloga najfinjšega ruma
in konjaka. — Zaloga svežih mineralnih
1244 vod iz soli za kopel. 52-18

Oblasti. konces. oddaja strupov.

Za živinorejce posebno priporočljivo:
grenka sol, dvojna sol, soliter, encjan, kolmož,
krmin, apno i. t. d. — Vnanja naročila se
izvršujejo točno in solidno.

Drogerija Anton Kanc
Ljubljana, Šelenburgove ulice 3.

Brezplačno in poštnine prosto

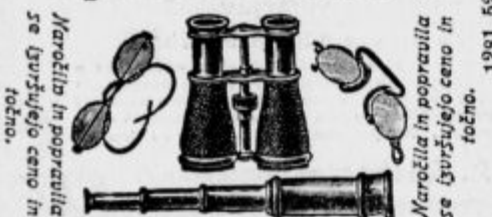
pošilja vsakemu na
zahtevanje svoj ilu-
strovani cenik prva
in največja izvozna
trgovina z urami, bi-
seri, zlatino, srebr-
nino, optičnimi stvar-
mi, godbenimi avto-
mati itd. 9:2 52-27

Dietingerjev nasl.
Teodor Fehrenbach

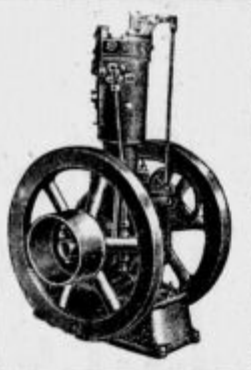
v Mariboru (Štaj.),
Gospodarska ulica 26,
v lastni hiši.

Nikl. rem. ura od 1:80 gl., srebrna rem.-ura
od 4 gl., zlata rem. ura od 10 gl. dalje.
Izvršujejo se tudi vsa v to stroko spadajoča po-
pravlila natančno, vestno in jako ceno.

Optični zavod

Fr. P. Zajec,
v Ljubljani, Stari trg št. 26.

Vsaki del motorja se lahko zamenja, ter si
vsako popravilo lahko sam preskrbi.
1254 Dobivajo se najbolje pri 52-18
Karol Kavšeka nasl.

SCHNEIDER & VEROVSEK
LJUBLJANA, Dunajska cesta št. 16.

Tudi vsi poljedeljski stroji
kakor: mlatiline, slamorezi-
nice, vrtila, čistilnice, mlaz-
ni za sadje in grozdje, preše itd.
Traverze, cement, storja,
okovi in orodje za vsako obrt.

Ceniki na razpolago.

Pri nakupovanju
= suknenega =
= in manufakturnega =
= blaga =
se opozarja na tvrdko

HUGO IHL

v Ljubljani
Špitalske ulice št. 4.

Velika zaloga
suknenih ostankov.

Stavbeno, umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo

1055 52-23

Hidralične vidre in sesalke

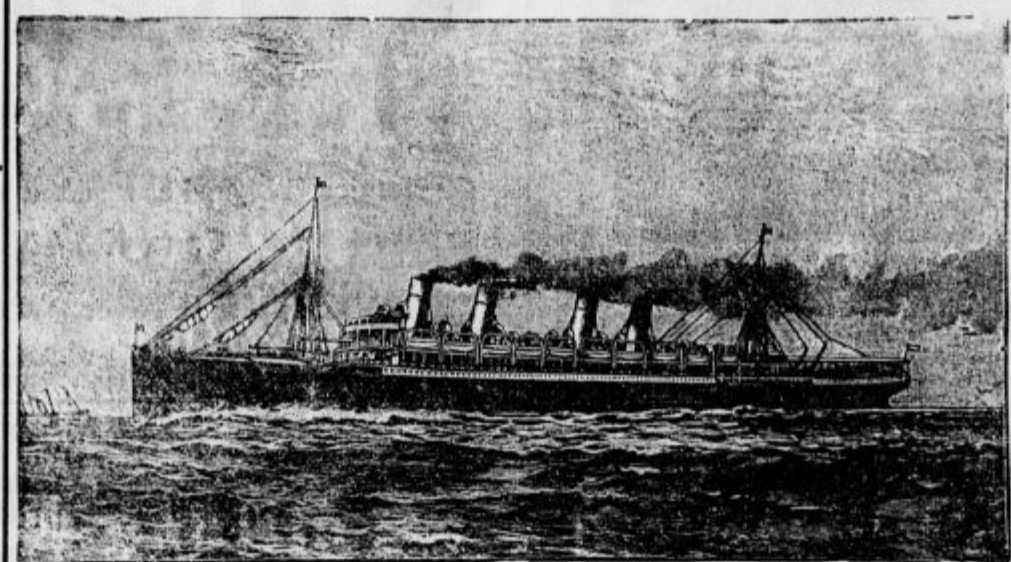
JOSIP WEIBL

J. Spreitzer-ja naslednik

Ljubljana, Slomškove ulice št. 4.

priporoča se slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini v izdelovanje vseh v to stroko spa-
dajočih predmetov: žično omrežje na stroj, obhajilne mize, ograje na mišodvoru, obmejno
omrežje, večna vsata, balkoni, verande, stolpne križe, štedilnike, strelovode, železna
okna, železne strešne stole itd.

Specijaliteta: valjasti zastori in solnčne plahte po najnovejšem sistemu s samodvigal-
nimi oporami brez vijakov.

Iz Ljubljane v New York

Brzoparniki: „Kaiser Wilhelm II.“, „Kronprinz Wilhelm“, „Kaiser Wilhelm der Grosse“,
(največji in najhitrejši parniki) stane vožnja

Posebno pa opozarjam na to, da se zaradi znižanja parobrodskih cen pri meni ne povišajo cene
amerik. železnice.

Eduard Tavčar, Kolodvorske ulice št. 35

1361 15

nasproti starl „Tišlerjevi“ gostilni.

Ustanovljeno leta 1842.
1663 63
Tovarna in prodaja oljnatih
barv, firneža in lakov.
Električni obrat.
Brata Eberl
Prodajalna in komptuar:
Miklošičeva cesta št. 6.
Delavnica:
Igriške ulice št. 8.
Slikarja napisov
Stavbinska in pohištvena
pleskarja.
Velika zbirka dr. Schoenfeld-ovih
barv v tubah za akad. slikarje.
Zaloga čopičev za pleskarje, sil-
karje in zidarje, štedilnega mazila
za hrastove pode, karbolinje itd.
Priporočava se tudi sl. občinstvu za vse v
najnovo stroko spadajoče delo v mestu in na
debeli kot priznano rešeno in fino po naj-
nižjih cenah.

Telefon 154.

Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nenadkriljive kap-
ljice sv. Marka se uporabljajo za
notranje in zunanje bolezni.

Osobito odstranjujejo trganje in otekanje po kosteh v nogi in roki ter ozdravijo
vsak glavobol. Učinkujejo nedosegljivo in spasonosno pri žledenih boleznih, ublažujejo
katar, urejajo izmeček, odpravijo naduho, belečine in krče, pospešujejo in zboljšujejo
prebavo, čistijo kri in čreva. Preženó velike in male gliste ter vse od glist izhajajoče
bolezni. Delujejo izborno proti hripavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolezni na jetrih
in slezih ter koliko in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico in vse iz nje iz-
hajajoče bolezni. Te kapljice so najboljšo sredstvo proti bolezni na maternici in madronu
ter ne bi smele raditega manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. Dobiva se samo:
Mestna lekarna, Zagreb, zato naj se naročujejo točno pod naslovom: 1414 20-13

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg št. 36, poleg cerkve sv. Marka.

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanajstotina se ne pošilja.

Cena je naslednja in sicer franco dostavljena na vsako pošto:
1 ducat (12 steklenic) 4— K. 4 ducate (48 steklenic) 14:60 K.
2 ducata (24 steklenic) 8— K. 5 ducatov (60 steklenic) 17— K.
3 ducate (36 steklenic) 11— K.

Imam na tisoče priznanih pisem, ki jih ni mogoče tu tiskati, zato navajam samo
imena nekaterih gg. ki so s posebnim uspehom rabili kapljice sv. Marka ter popolnoma
ozdravili. Ivan Baretinčić, učitelj; Janko Kisur, kr. nadlogar; Stjepan Borčić, župnik;
Ilija Mamić, opankar; Zofija Vukelić, šivilja; Josip Seljanić, seljak itd.

Ustanovljena 1. 1360. **Mestna lekarna, Zagreb,** Ustanovljena 1. 1360.

Markov trg št. 36, poleg cerkve sv. Marka.

Zdravje je največje bogastvo!

Kupim
50.000 krljev

40.000 smrekovih
in jelkovih, 2000
bukovih, 2000 hra-
stovih in različnih
drugih vrst, postav-
ljeno v Ljubljano.
Ponudbe s cenami
sprejema

A. Deghenghi
lesna trgovina
Ljubljana.

1689 52-50

6 mesecev na polizkušnjo!

3 mesece kredit! Popolno zastoj!
in enake širokoustne reklame moja svetovnoznana
trrdka ne potrebuje pri pohvali svojih ur. Raz-
pošiljam že leta 1704 20-7

v popolno zadovoljnost

svojim zasebnim odjemalcem svojo pristno ame-
rikansko, antimagnetičsko, sistem

Samo
fl. 2-25
z
verzičlo
in fute-
ralom

Roskopf-patent-rem.
uro s sidrom št. 99

s plombo

v črnem imit. jeklen. ali ni-
kelnašem okrovu, pat. email.
kazališče, 36 ur idočo, natanč-
no reparirano s triletnim pri-
mernim jamstvom, v futralu
iz jelenine, z nikelo, verzičlo
in privzkom na ceno gl. 2-25,
4 komadov gl. 6-50, 8 kom.
gl. 12-50, isto ura s dvojnimi
pokrovom gl. 3-50. Cene si-
stem „Roskopf“-ure, brez
plombe, kakoršne prodajajo
mali urarji in trgovci, ko-
mad gl. 1-75.

Denar nazaj! ali
zamena dovoljena
tudi po 6 mesecih v
Pošilja proti povzetju ališ

nepokvarjenem stanu. — če se denar pošlje naprej.

Prva tovarna ur **Hanns Konrad**
v Mostu (Brux) št. 1099, (Česko.)

c. kr. sod. zapriseženi cenilec.

Odlikovan s c. kr. avstr. drž. orlom, zlatimi in sre-
brnimi razstavn. svetinjami in 100.000 priznanimi
pismi iz vseh delov sveta.

Bogato ilustr. ceniki z nad 600 slikami se na za-
htevo pošljejo gratis in franko.

AVGUST REPIČ
sodar

LJUBLJANA (v Trnovem)
izdeluje, prodaja in popravlja vsako-
vrstne

SOŠE
po najnižjih cenah.

Kupuje in prodaja stare vinske sode.

Jernej Bahovec

trgovina papirja, pisalnega in ri-
salnega orodja v Ljubljani

Sv. Petra cesta št. 2

2 52-47 Filijalka

Resljeva cesta št. 7

priporoča

najbolje urejeno zalogo različ-
nega papirja, trgovskih in po-
slovnih knjig, šolskih zvezkov,
beležnic, črnila itd.

Dimnik, Avstrijska zgodovina za
ljudske šole, nastenske table za
ljudske šole, molitvenike v raznih
vezeh, kipe slovenskih literatov,
razno galanterijsko blago itd.

Nizke cene, točna in solidna postrežba.

Cementna zarezna strešna opeka

iz portland-cementa in peska.

Streha prihodnosti.

1012 Patentirana v 30 državah. 52-24

Trpežnejša in lažjejša streha, kakor iz vsake druge vrste strešnih opek iz ilovice.

Edini izdelovatelj za Kranjsko:

Janko Traun

Izdelovatelj cementnih, Gilno pri Ljubljani.

Nikakih sivih las in brade več!
Mladeniško mehko in naravno barvo las se doseže le z uporabo Vitek-ovega

nucina
(zak. zjamčeno) 1098 52-22

1 steklenica 1 K. Tisoči priznanj dokazujejo izbornost Nucina. — Nucin barva trajno, ne izgubi barve in ni masčoben. En poizkus dovede do trajne porabe. Edino pristen pri **Fr. Viteku & Comp., Praha**, Vodna ulica. — V Ljubljani naproday v drogeriji **A. Korbarja**.

Pivovarna J. PERLES LJUBLJANA, Prešernove ulice 7

priporoča
izvrstno marčno pivo
v sodčkih in steklenicah.

Najstarejša svečarska tovarna. — Ustan. pred 100 leti.

Fr. Šupevc

priporoča velečastiti duhovščini ter slavnemu občinstvu
zajamčeno pristne čebelno - voščene sveče

za cerkev, pogrebe in procesije,
voščene zvitke, izborni med-pitaneec
koji se dobiva v steklenicah, škafih in škafih v poljubni velikosti ter poceni.

Kupuje se tudi vsak čas med v panjih, sodčkih, kakor tudi vosek in suho satojve, po kolikor mogoče visoki cen.

Za obila naročila se toplo priporoča in zagotavlja točno in pošteno postrežbo.

LJUBLJANA,

Prešernove (Slonove) ulice št. 7.

Perlesova hiša

Valentin Golob

(pr. Andr. Druškovič)

Ljubljana, Mestni trg št. 10.

trgovina z železnino

priporoča:

železo, ploščevino, nosilke in šine, cement, storje, strešni papir, vozne plohte, gumnote, cevi, medeninate in lesene pipe, okove za stavbe, štedilnike, peči, orodja za mizarje, tesarje in poljedelstvo, poljedelske stroje, kuhinjske oprave, kositarjeve posode domačega trpežnega izdelka.

Velika (zaloga) izbira
pristno pozlačenih nagrobnih križev.

Postrežba točna!
Cene zmerne!

Založnik zveze avstrijskih
s. kr. državnih uradnikov

Prva domača slovenska pivovarna

G. Auerjevih dedičev

Ljubljana, Wolfve ulice 12

priporoča slav. občinstvu in spošt. gostilničarjem svoje izborni marčno in na bavorski način

varjeno pivo

Odlukovana na razstavi živil v Parizu z najvišjim odlukovanjem grand prix in 1008 zlato kolajno. 52-24

Ustanovljena leta 1854.

„RED-STAR-LINE“

RDEČA ZVEZDA

v Ameriko

preko Antwerpna v New-York, Philadelphia.

Gld. 70—

za železnico in barko.

Hitra in varna vožnja na moderno opremljenih, novih brzoparnikih te solidne družbe s pošteno in čisto postrežbo.

Natančen, zanesljiv pouk in veljavne vozne liste dobite v Kolodvorskih ulicah št. 41, od južnega kolodvora na desno.

Za zastopstvo „Rdeče zvezde“:

Ivan Nep. Resman.

V našo pisarno pridite za gotovo vsaj v torek dopoldne, da prestojite pravočasno na barko v soboto zjutraj. Naši parniki — Finland Kronand, Vaderland, Zeeland vozijo do New Yorka osem dni. To je pribito. Učudnost, snaga in zdrava hrana je na njh pri nas prvo in zadnje.

Red Star.

Vedno najnovejši

gramofoni

kakor tudi plošče v največji izbiri morete dobiti le pri zastopniku nemške akcijske družbe za gramofone

Rudolfu Weber,

urarju v Ljubljani, Dunajska cesta 20, nasproti kavarni „Europa“, v hiši gospoda Kribarja.

Prodaja se na obroče. — Stare plošče se zamenjajo.

HAMBURG-AMERIKA

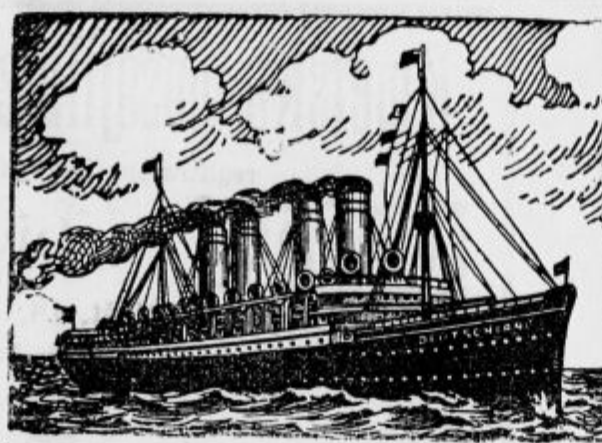
Iz Ljubljane v

Novi Jork.

Odhaja se iz Ljubljane vsak ponedeljek, torek in četrtek v tednu. 1503 52-11

Izvrstna sigurna vožnja z brzoparniki samo 6 dni.

Pojasnili po večkrat brezplačno.

Zastopnik: **FR. SEUNIG, Ljubljana**

31 Dunajska cesta 31

Pravna
Urada

August Žabkar

v Ljubljani, Dunajska cesta.

železolivarna,

strojna in ključavničarska tovarna

priporoča se slav. občinstvu in prečastiti duhovščini v izdelovanje vseh v te stroko spadajočih predmetov:

napravo in popravo različnih strojev

izdelovanje raznovrstnih mlinskih in žaginskih naprav, napravo turbin po najnovejših konstrukcijah in sistemih v poljubni velikosti.

Naprava različnih transmisij za vsako industrijo.

Nadalje najrazličnejša dela iz litega in kovanega železa, in sicer: grobne križe, kotle, peči, vrne klopi, mlize, stebre, frombe za vodo lid.

Naprava najrazličnejših konstrukcij in sicer: železne strešne stole, mostove, rastlinjake za vrtnarstvo raznih sistemov, kakor tudi vseh stavbinskih in ključavničarskih del: železne ograje, vrata, okna, strelovođe in štedilnike raznih velikosti.

Izdelovanje žičnih pletenin za vrtno ograje, pašnike, travnike itd.

Načrti in proračuni so na zahtevanje na razpolago, vse pa po primernih tovarniških cenah.

472 50-49

Tovarna za kruh in pecivo

I. I. Kantz-a

v Ljubljani

priporoča: pristni rženi, pšenični in mlečni kruh, pecivo h kavi, brioche, orehove in makove rožičke, vaniljski in friedrichsdorfski suhor i. dr.

1051 52-25

Na dan štirikrat sveže pecivo in sicer:

ob 6. in 10. uri dopoldne

ob 2. in 6. uri popoldne.

A. Kraczmer zaloga klavirjev

Ljubljana, Sv. Petra cesta 6

priporoča
popolno založo kratkih klavirjev mignonov in planin

najbolj renomiranih firm po najnižjih cenah. Preigrani klavirji, solidno in so vedno v zalogi.

Edino zastopstvo za Kranjsko firm: **L. Bösendorfer**, c. kr. dvorni in komorni izdelovalec klavirjev na Dunaju; **Br. Stingl**, c. kr. dv. zalagatelj na Dunaju.

Klavirji se popravljajo, ubirajo in izvršuje se podlaganje z usnjem strokovnjakov in preskrbno in računanavo najcenejše.

1517 52-10

J. SORLIČ

Edino zastopstvo za Kranjsko firm: **L. Bösendorfer**, c. kr. dvorni in komorni izdelovalec klavirjev na Dunaju; **Br. Stingl**, c. kr. dv. zalagatelj na Dunaju.

Klavirji se popravljajo, ubirajo in izvršuje se podlaganje z usnjem strokovnjakov in preskrbno in računanavo najcenejše.

Edino zastopstvo za Kranjsko firm: **L. Bösendorfer**, c. kr. dvorni in komorni izdelovalec klavirjev na Dunaju; **Br. Stingl**, c. kr. dv. zalagatelj na Dunaju.

Klavirji se popravljajo, ubirajo in izvršuje se podlaganje z usnjem strokovnjakov in preskrbno in računanavo najcenejše.

Edino zastopstvo za Kranjsko firm: **L. Bösendorfer**, c. kr. dvorni in komorni izdelovalec klavirjev na Dunaju; **Br. Stingl**, c. kr. dv. zalagatelj na Dunaju.

Klavirji se popravljajo, ubirajo in izvršuje se podlaganje z usnjem strokovnjakov in preskrbno in računanavo najcenejše.

Edino zastopstvo za Kranjsko firm: **L. Bösendorfer**, c. kr. dvorni in komorni izdelovalec klavirjev na Dunaju; **Br. Stingl**, c. kr. dv. zalagatelj na Dunaju.

Klavirji se popravljajo, ubirajo in izvršuje se podlaganje z usnjem strokovnjakov in preskrbno in računanavo najcenejše.

Edino zastopstvo za Kranjsko firm: **L. Bösendorfer**, c. kr. dvorni in komorni izdelovalec klavirjev na Dunaju; **Br. Stingl**, c. kr. dv. zalagatelj na Dunaju.

Klavirji se popravljajo, ubirajo in izvršuje se podlaganje z usnjem strokovnjakov in preskrbno in računanavo najcenejše.

Edino zastopstvo za Kranjsko firm: **L. Bösendorfer**, c. kr. dvorni in komorni izdelovalec klavirjev na Dunaju; **Br. Stingl**, c. kr. dv. zalagatelj na Dunaju.

Klavirji se popravljajo, ubirajo in izvršuje se podlaganje z usnjem strokovnjakov in preskrbno in računanavo najcenejše.

Edino zastopstvo za Kranjsko firm: **L. Bösendorfer**, c. kr. dvorni in komorni izdelovalec klavirjev na Dunaju; **Br. Stingl**, c. kr. dv. zalagatelj na Dunaju.

Klavirji se popravljajo, ubirajo in izvršuje se podlaganje z usnjem strokovnjakov in preskrbno in računanavo najcenejše.

Edino zastopstvo za Kranjsko firm: **L. Bösendorfer**, c. kr. dvorni in komorni izdelovalec klavirjev na Dunaju; **Br. Stingl**, c. kr. dv. zalagatelj na Dunaju.

Klavirji se popravljajo, ubirajo in izvršuje se podlaganje z usnjem strokovnjakov in preskrbno in računanavo najcenejše.

Edino zastopstvo za Kranjsko firm: **L. Bösendorfer**, c. kr. dvorni in komorni izdelovalec klavirjev na Dunaju; **Br. Stingl**, c. kr. dv. zalagatelj na Dunaju.

Klavirji se popravljajo, ubirajo in izvršuje se podlaganje z usnjem strokovnjakov in preskrbno in računanavo najcenejše.

MAGGI-JEVA ZABELA

Je edino in staroznano sredstvo, da se pripravi slabim juham, omakam, ragu, sočivju itd. v hipu nepričakovano močan in prijeten okus. — **Zelo izdatno, zato naj se ne odda preveč!**
Na prodaj je v vseh trgovinah kolonijalnega blaga in delikates pa dišav.
Steklenica od 50 v višje. Izvirne steklenice se napolnjujejo prav cenó.

909

Novosti v modnem blagu

za dame, tu- in inozemskem suknu, kakor tudi vsem drugem manufakturnem blagu; velika zaloga raznih zastorov, preprog, posebno pripravne za cerkveno porabo.

Bogata izbira krojaških potrebščin n. pr. izvrsten kavise po 28 kr., podloga za krila 76 cm, od 16—22 kr.; 110 cm, 20—26 kr., priporoča

J. Kostevc, Sv. Petra cesta št. 4.

Cene strogo solidne. Postrežba točna. Uzorce pošiljam na zahtevo 1814 17—6 poštne prosto. Pošiljatve proti povzetju.

Na najvišje povelje Njeg. c. in kr. apost. Veličanstva.

XXXVI. c. kr. državna loterija

za civilne dobrodelne namene tostranske državne polovice.

Ta denarna loterija edina v Avstriji zakonito dopuščena, vsebuje **18.435 dobitkov v gotovini** v skupnem znesku 512.980 kron 1802 10—6

Glavni dobiček znaša 200.000 kron v gotovini.

Žrebanje se vrši neprekinjeno dne 15. decembra 1904. — Ena srečka stane 4 krone.

Srečke se dobivajo pri oddelku za državne loterije na Dunaju, III., Vordere Zollamstrasse 7, v loter. kolekturah, tobakarnah, davčnih, poštnih, brzojavnih in železn. uradih v menjalnicah itd.; igralni načrt za kupce brezplačno. — Srečke se pošiljajo poštne prosto.

Od c. kr. loterijskega ravnateljstva. (Oddelek za drž. loterije.)

1918 5—3

Preselitev krojaške obrti.

Podpisani uljudno naznanja p. n. občinstvu, da je preselil svojo krojaško obrt z Brega št. 14 na

Dvorni trg št. 3
(pod „Narodno kavarno“).

Zahvaljuje se za dosedaj izkazano mu naklonjenost, upa, da mu p. n. občinstvo isto i nadalje obrani, ter zagotavlja, da bo s točno postrežbo, najboljšim blagom in zmernimi cenami vedno izkušal zadovoljiti cenjene naročnike.

Z odličnim spoštovanjem

Alojzij Barle, civilni in vojaški uniformski krojač, izprašan in izobrazen na c. k. tehnol. obrt. muz. na Dunaju, Ljubljana, Dvorni trg 3.

S podpiranjem domačega se oddaljuje ptuje.

Odlikovana tvrdka Fran Radić na Bolu, Dalmacija

proizvaja dobra namizna in desertna vina vsake vrste. Vsebujejo naravnega alkohola od 9—14 stopinj. **Naročila** od 50 litrov in višje se izvršujejo takoj in točno. **Uzorci**, cenik in izjave priznanih veščakov pošiljam na zahtevo franco. Na razpolago je na stotine priznalic v Banovini.

Naravno vino je potrebno za redno prebavo, ponarejeno škodi celemu sestavu. Vesten zdravnik hoče svojim rekonvalescentem ali zabraniti popolnoma taka vina ali pa priporoča izključno porabo **naravnega dalmatinskega vina**, čegar povoljni učinek na zdravje se že uvažuje s kompetentne zdravniške strani. Vrh tega ga ni mogoče dobiti pod ugodnejšimi pogoji nego na izvoru. 1885 3—2

Uspešno za zdravje.

Kdor ne poskuša, ne veruje.

1857 5—3

Pristna bosanska slivovka!

Kdor želi imeti čiste slivovke 10, 11 in 12 stopinj močne, naj se obrne na producenta

Jovo Ljubišić v Bos. Šamacu, kateri je ima 5 vagonov v zalogi. Informuje se o tej tvrdki iz prijaznosti pri gospodu Vaso Petričiču v Ljubljani.

Dva glasovirja

se prodasta

po jako nizkih cenah; 1. jako dobro ohranjena; 2. jako pripravna za učenje.

Kje? pove iz prijaznosti upravnistvo „Slevenca“. 1932 3—2

Naznanilo.

Naznanjam, da sem svojo znano trgovino povečal in da bom prodajal na dosedanjem prostoru vsakovrstno

domače in inozemsko usnje

ter druge v to stroko spadajoče potrebščine, kakor črevljarsko orodje, mazila in črnila za boljša obuvala po najnižjih cenah na drobno in debelo. — Vsem svojim cenjenim odjemalcem, kakor tudi ostalemu p. n. občinstvu se priporočam za nadaljno naklonjenost.

Ivan Marchotti

1893 3—3

trgovec z usnjem

v Ljubljani, na Sv. Petra cesti šte. 30.

Razpis.

Za zgradbo vodovoda vasi Rake v polit. okraju Krško, na 36.000 kron proračunjena dela in dobave se bodo oddale potom javne dražbe.

Pismene, vsa dela zapopadajoče ponudbe z napovedbo popusta ali pa doplačila v odstotkih na enotne cene proračuna naj se predlože

do 1. decembra t.l. do 12. opoldne

podpisanemu uradu.

Ponudbe, katere morajo biti kolekovane s kolkom za eno krono, doposlati je zapečatene z napisom:

„Ponudba za prevzete gradbe vodovoda za Rako“.

Ponudbi mora biti dodana izrecna izjava, da pripozna ponudnik stavbne pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni — Razven tega je dodati kot vadij še 5% stavbnih stroškov v gotovini ali pa v pupilarnovarnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni. — Občinski odbor si izrecno pridrži pravico, izbrati ponudnika, ne gledé na višino ponudne cene, oziroma če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponudbeno razpravo.

Načrti, proračun in stavbni pogoji so na ogled pri deželnem stavbnem uradu v Ljubljani.

1913 3—2

Občinski urad Raka, dne 11. novembra 1904.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejenim poroštvom

v lastni hiši v Ljubljani **v lastni hiši**
na Dunajski cesti št. 18, na vogalu Dalmatinovih ulic

obrestuje hranilne vloge po

23 104—91

4 1/2 %

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure od 8.—12. in od 3.—4. ure popoldne.

Hranilne vloge sprejemajo se tudi po pošti in potom hranilničnega urada.

Upravno premoženje kmetske K 5,245.845'40.

posojilnice znaša Stanje hran. K 5,089.883'14. Denarni K 23,806'306'40. Stanje rez. K 98.238'41.

vlog prometa zaklada

Varnost hranilnih vlog je tudi zajamčena po zadružnikih.

Poštno-hranilničnega urada št. 828.406. — Telefon št. 185

INDRA TEA

Najboljši in najfinejši čaj na svetu! Melange iz najfinejših in najmočnejših čajev iz Kine, Ceylona in Indije; dobiva se v boljših špecerijskih, delikatesnih trgovinah in drogerijah.

Na debelo razpošilja: 1743 10—6

INDRA TEA IMPORT COMPANY TRST.

GRIČAR & MEJAČ

Prešernove ul. 9, Ljubljana, Prešernove ul. 9

priporočata svojo z najnovejšimi predmeti popolnjeno zalogo v

konfekciji za dame kakor tudi obleke za gospode in dečke,

zagotavljajoča točne in solidne postrežbe po čudovito nizkih cenah.

Geniki se razpošiljajo na zahtevo zastonj in poštne prosto.

1897 12—3

Kamnosek IGNACIJ ČAMERNIK

Ljubljana, Komenskega ulice 26

se priporoča preč. duhovščini in p. n. občinstvu za vsa cerkveno-umetniška in stavbinska dela.

Velika zaloga nagrobnih spomenikov in vsake vrste umetnih marmornatih izdelkov po nizki ceni.

Izdeluje načrte in proračune.

1007 24-24

Tapetniška, dekoracijska dela Ljubljana, Breg štev. 20 (Cojzova hiša).

Tapetovanje sob od 16 K dalje.

lavnemu občinstvu dovoljujem se uljudno priporočati v nabavo raznih tapetnih in dekoracijskih potrebščin. Dolgoletno službovanje pri slovečih tu- in inozemskih tvrdkah me usposablja kot vsestransko izvežbanega in izkušenega, da morem vsekakor najfinije in najsolidnejše zadostiti svoji nalogi, bodisi v tapetniški ali dekoracijski stroki, kakor tudi v izdelavi vsakojakih pohištvev.

Istotako si usojam pripomniti, da imam v zalogi razna najmodernejše oblažena pohištva, kakor divane, otomane itd., razne potrebne okraske k oknom, hišne preproge, pogrinjala, sploh vse v mojo stroko spadajoče predmete. — Prevzemam naročila v kompletna opremljenja sob in event. prenavljanja obrabljenih pohištvev; istotako postrežem vsaki zahtevi raznih ureditev sob, hotelov, vil itd.

Z zagotovitvijo najekspresnejše postrežbe in točne izvršitve priporočam se sl. občinstvu v blagohotno uvaževanje.

1780 3

Velespoštovanjem

Ivan Černe.

MATTONI GIESSHÜBLER

alkalčna kislina
kot zdravilni vrelec že stoletja znana v vseh boleznih (L.) 38 2

sapnih in prebavnih organov,
pri protinu, želodčnem in mehurnem kataru. Izvrstna za otroke, prebolele in mej nosečnostjo. Najboljša dijetetična in osvežujoča pijača.

Izvirke: Giesshübl Sauerbrunn, želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih. Prospekti zastoj in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih apotekah, prodajalnicah in trgovinah z jestvinami iz vinom. Zaloga pri Mihael Kastner-ju in Peter Lasnik-u v Ljubljani.

Tisoče zahval-

nih pisem iz vseh delov sveta dobiva pojasnila in poučna knjiga kot domači svetovalec lekarnarja A. Thierry-ja balzamu in centifol. mazilu kot nenadomestnem sredstvu. Ta knjizica se pošilja poštino prosto proti 35 v. (tudi v znamkah). Naročevalci balzama dobé knjigo zastoj. 12 malih ali 6 dvojnih steklenic balzama stane 5 kron. 60 malih ali 30 dvojnih steklenic K 15.— franko z zabojem vred. 12 lončka centifolj. mazila franko z zabojem K 3.60. Prosim nasloviti na

lekarnar A. THIERRY v Pregradi pri Rogaski Slatini.

Ponarejalce in razprodajalce ponarejanj mojih edino pravih preparatov prosim mi naznani, da jih sodnijsko zasledujem. 1856 52-3

ANTON PRESKER

479 104 68

krojač v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 16

se priporoča preč. duhovščini in izdelovanje vsakovrstne

duhovniške obleke iz trpežnega in solidnega blaga po nizkih cenah.

Opozarja na veliko svojo zalogo

izgotovljene obleke posebno na havelke v največji izbiri po najnižjih cenah

Sebeavitoj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov

Naše nizke cene vzbujajo pozornost!

Trpežni moški čevlji iz usnja z obšivkom, par gld. 2.80.	Izvrstni moški čevlji za zavezovati par gld. 3.—.	Močni moški člizi (štiflet) par gld. 2.80.
Trpežni ženski čevlji za vsakdanjo rabo, par gld. 2.50.	Zelo močni ženski čevlji za zavezovati par gld. 2.80.	Izvrstni ženski čevlji z gumbi par gld. 3.—.
Elegantni barvani moški čevlji za zavezovati, par gld. 4.—.	Prilročni moški čevlji iz jadrovine, par gld. 1.—.	Barvani ženski in moski usnjati sandali par gl. 2.50 do 3.—.
Prilročni ženski čevlji za na ulico, par gld. 1.30.	Elegantni ženski salonski čevlji par gld. 1.50.	Ženski čevlji z navskrižnimi zaponami, črni in barvani, par gld. 2.—.

Najfinejši krem (mazilo) za rujava in črna obutala.

Alfr. Fränkel kom. družba

502 23-19

preje:

— Mödlinška tovarna za čevlje —
v Ljubljani, Špitalske ulice št. 9.

— Zastopnica: Josipina pl. Herisch eva. —

Popravila se najbolje in najceneje izvršujejo.

OGLAS!

NEW-YORK in LONDON

nista priznala niti evropski celini ter je velika tovarna srebrne prisiljena, oddati svojo zalogo zgolj proti majhnemu plačilu delavnih moči. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur sledeče predmete le proti temu, da se mi povrne

gld. 6.60 in sicer:

- 6 komadov najfinjših namiznih nožev s pristno angleško klinjo;
- 6 kom. amer. pat. srebrnih vilic in anega komada.
- 6 kom. amer. pat. srebrnih jedilnih žlic;
- 12 kom. amer. pat. srebrnih kavniških žlic;
- 1 kom. amar. pat. srebrna zajemalnica za juho;
- 1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za mleko;
- 6 kom. ang. Viktorija čašič za podklado;
- 2 kom. efektnih namiznih svečnikov;
- 1 kom. cedilnik za čaj;
- 1 kom. najfin. spalnice za sladkor;
- 42 komadov skupaj samo gld. 6.60.

Vseh teh 42 predmetov je poprej stalo gld. 40 ter jih je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni gld. 6.60. Američansko pat. srebro je znano, je skoki in skozi bela kovina, ki obdrži boje srebra 24 let, za kar se garantuje. V najboljši dokaz, da leta inserat ne temelji na nikakršni slepariji, zaverujem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago všeč, povrniti brez zadržka znesek in naj nikdor ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to krasno garnituro, ki je posebno prikladna kot prekrasno

ženitovansko in priložnostno darilo

kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo.

Dobiva se edino le v 1469 23

A. HIRSCHBERG-a

eksportni hiši američanskega pat. srebrnega blaga na Dunaji II., Rembrandtstr. 19 S. L. Telefon 14597.

Pošilja se v provincijo proti povzetju, ali če se znesek naprej vpošlje. Cistilni prašek za njo 10 kr. Pristno le z zraven natisnjeno varstveno znamko (zdrava kovina). Izvleček iz pohvalnih pisem.

Bil sem s pošiljateljico krasno garnituro jako zadovoljen. Ljubljana.

Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešpolku S pat. srebrno garnituro sem jako zadovoljen. Tomaž Rožanc, dekan v Mariboru.

Ker je vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še jedno. St. Pavel pri Preboldu.

Kamilo Böhm, okrožni in tovarniški sodavnik S poslanim namiznim orožjem sem zelo zadovoljen — Mihael Kovačević, ravnatelj pomoč uradov pri dež. viadi v Sarajevu. — Sarajevo 22 okt 1914.

Hiša, obstoječa iz 2 sob, kuhinje in kleti.

Na zahtevo tudi gospodarsko poslopje s poljem in vrtom, se da pod ugodnimi pogoji v najem

na Brnci pri Beljaku.

Hiša skoro nova tik ceste, kjer je fara, šola, pošta in železniška postaja.

Več se izve pri gospe Dragi pl. Kleinmayrovici na Brnci.

Istrska vina

lastnega pridelka,

— nova, —

muškatelj, belo, rdeče in teran. Specijaliteta: belo vino za svetle maše.

Dobiva se edino-le pri pridelovalcu in lastniku vinogradov Antonu Ferlan di Giorgio, Rovinj Istra. 1583 20-18

Zahtevajte pri nakupu

671 60-37

Schicht-ovo štedilno milo

z znamko „jelen“.

Ono je

zajamčeno čisto in brez vsake škodljive primesi.

Pere izvrstno.

Kdor hoče dobiti zares jamčeno pristno, perilo neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“.

Jurij Schicht, Ustje, največja tovarna te vrste na evropski celini.

Varstvena znamka.

Dobiva se povsod!

Naznanilo otvoritve.

Slavnemu p. n. občinstvu v Ljubljani in na deželi si usojam najljubše naznaniti, da sem otvoril svojo novo 1892 5-3

trgovino s klobuki in perilom

v Ljubljani, Stari trg 4
nasproti Seunig-ovi trgovini z usnjem
ter jo oskrbel z največjo in najmodnejšo izbero.

Priporočajo se v najobličnejši poset, zagotavljam vsakomur najtočnejšo postrežbo po najnižjih cenah ter beležim

z velespoštovanjem

G. Čadež.

Prima trbovljski in dolenski kosovni premog

priporoča na odzvetje po 10 colcentov ali višje, na dom stavljen po znižani ceni. Zaloge premoga I. Paulin, lastnik premogokopa. Ljubljana, Marijin trg št. 1. 1931 6-2

Specerijska prodajalna,

obstoječa že 50 let v mestu blizu Ljubljane, na zelo dobrem kraju se odda

U najem

pod ugodnimi pogoji. Več pove upravnništvo »Slovenca«. 1939 4-2

Novosti

1647 7

modnega
svilenega blaga

in

= nakitja =
največja izbora

pri

Alojziju Persché

Pred škofijo št. 21. Ljubljana.

Anton Schuster

Ljubljana, Špitalske ulice 7, Ljubljana

priporoča

novosti

v konfekciji za dame in deklice: bluže in deške obleke, modno blago za dame in gospode; vsakovrstne lodne, krasne barhente, šerpe, različne garniture in flanelaste odeje.

Solidno blago! — Nizke cene!
Vzorci na zahtevanje pošiljine prositi.

1609 12-10

Rumberško, belgijsko in šlezijsko platno v vseh širinah, namizni prti, serviete, brisalke, žepni robci, šifoni in pavolnato blago.

Svicaške vezenine.

Perilo za opreme nevest

za hotele in restavracije

po izvirnih tvorniških cenah.

Izborno blago!

Velika izbora.

Priporočam se preč. duhovščini in sl. p. n. občinstvu v obilni obisk.

Velespoštovanjem

Anton Šarc, specialna trgovina

v Ljubljani, Sv. Petra cesta šte. 8. 809 52-23

Priporočam slavnemu p. t. občinstvu svojo

veliko zalogo

zlatnine, srebrnine, ~ briljantov, diamantov

in drugih v mojo stroko spadajočih stvari po najnižjih cenah.

Za mnogobrojen obisk se najljubše priporoča s spoštovanjem 1643 27-15

Harol Hošak, zlatar

Ljubljana, Prešernove ulice šte. 5,

založnik c. kr. avstrijskih državnih uradnikov.

IVAN DOGAN

mizarski mojster v Ljubljani, (Medjatova hiša šte. 19)

priporoča

svojo bogato

zalogo

hišne oprave.

Spalneterjedilne
sobe za salone.

Divane
vsake vrste.

Modrace in žimnice na peresih, podobe, ogledala, otroče vozičke itd.

Naročila se točno izvršujejo.

Cenik s podobami zastoj in franko.

1564 51

Cene brez konkurence!

Konkurenca neupoštevati!

Največja zaloga, najboljša in najcenejša tvrdka za naročevanje ozir. nakupovanje

Copičev za pleskarje, sobne slikarje, zidarje in mizarje.

Lakov, pristih angleških, za voze.

Emajlne prevlake, pristne, v pos. dicah po 1/4, 1/2, 1 in 1 kg.

Jantarjeve glazure za podo. Edino trpežno in najlepše mazilo za trde in mehke podo.

Voščila, štedilnega, brezbarvna in barvnega za podo; najcenejša in najboljša.

Rapidola, pripravnega za vsakovrstne prevlake.

Brunolina za barvanje naravnega lesa in pohištva. 288 64

Oljnatih barv, priznane najboljših. Oljnatih barv v tubah, g. dr. Schönfelda.

Firneža, prirejenega iz lančnega olja, pristnega, kranjskega.

Steklarskega kleja, pristnega, z jamčeno trpežnega.

Gipsa, alabasterkega in štukaturnega.

Karbolineja, najboljšega.

Fasadnih barv za spno.

Barv, suhih, kemičnih, prstnih in rudniških.

Kleja za mizarje in sobne slikarje.

Vzorcev za slikarje, najnovejših.

Ustanovljeno 1. 1832. **Adolf Hauptmann** Ustanovljeno 1. 1832.

I. kranjska tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in steklarskega kleja
v Ljubljani.

Ogledite si pri nakupu

Novo došlo

modno blago največje izbore, 120 cm široko, met. od 45 kr. do gld. 4-50, svile in baršunov met. od 65 kr. napr., flaneli 70 cm široki met. od 19 kr. naprej. Sukna vsake vrste, krasnih barhantov, platenega blaga, švicarske vezenine in čipk. Zensko in moško perilo: srajce od 39 kr. naprej, kravate, pletenine in dežniki. Velika izbora preprog in posteljnih garnitur. 1010 52-23

Novo vpeljeno!

Konfekcija za dame! kakor: bluže (lastni izdelek), krila, površne jopice (Paletote) i t. d.

po znano nizkih cenah!

Dobiva se edinole pri tvrdki

A. Primožič Ljubljana
Mestni trg